Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, АДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

оной һээ гарана | № 124 (16647) | 1984 оной майн 30, среда | Сэн 3 мүнгэн.

Граждан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнуудай фронтнууд дээрэ, манай гүрэнэй хилые сахин хамгаалгада комсомолшуудай гаргаһан шэн зоригто баатаршалгануудые парти болон арад һайн һананал, һайн һанахаһаа гадна тэдээгээр омогорхонол. Бүхы совет хүнүүдтэ тэдэнэр патриотическа, сэрэгэй уялгадаа үнэн сэхэ байлгын зориг бадаруулма гэршэ жэшээ ходоо болохо байна.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

АРМИИН КОМСОМОЛОЙ ЗҮБЛӨӨН

ба хэтэдээ залуу емль. Хүдэлмэри- орлэшадай дэл- түрүүшын гүрэ- пала полкнууд нуудай дэргэһээ Эсэгэ ороноо гууехэ дайнуудай ошодог байгаа. тэ үетэнэй уг — 80-дахи шэдэй эрхим тү- комсомолой орга- секретарьнарай зүблөөндэ хабаа- 28-да Кремлиин о сугларба. час. Нүхэд о, Г. А. Алиев, ов, М. С. Гор- мшин, А. А. Гро- маков, Н. А. Ти- Устинов, П. Н. Долгих, В. В. Н. Пономарев, в, М. В. Зимя- тонов, Е. К. Ли- аков, Н. И. Рыж- ерэхэдэнь. суг- емэ, удаан үр- а ташалгаар

Хэдэ хэдэн министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, сэрэгэй начальнигууд, партийна, совет ба ниитын эмхинүүдэй, частьнууд болон корабльнуудай түлөөлэгшэд мүн лэ зүблөөнэй президиумдэ һуугаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй оборонын министр Советскэ Союзай Маршал **Д. Ф. Устинов** зүблөө нээбэ.

Нүхэр К. У. Черненко түрүүтэй КПСС-эй ленинскэ ЦК-гай Политбюроһоо бүридэһэн хүндэтэ президиумые зүблөөндэ хабаадагшад нэгэн дуугаар һунгаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. У. Черненкэдэ** үгэ үгтэнэ. Суглараашад тэрэниие нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаа.

Нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэ ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ угтагдаһан байна.

Армиин комсомолые Улаан Тугай орденоор шагнаһан тухай нүхэр К. У. Черненко мэдээсэбэ. Бултадаа һууриһаа бодоно. Нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалга доро тэрэ Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой комсомолой организациин тугта орден зүүлгээ.

Советскэ Союзай Коммунис партиин, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй, Ленинскэ комсомолой хүндэлэлдэ зүблөөндэ хабаадагшад үреэл табибад. Советскэ Союзай Гимн соностоно.

Удаань **Д. Ф. Устинов** дайшалхы үндэр ехэ бэлэдхэлтэй байхын түлөө тэмсэлдэ арми ба флодой комсомолой организацинуудай үүргые дээшэлүүлхэ тухай элидхэл хэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Константин Устинович Черненкын мэнэ һаяхан бидэнэй урда хэлэһэн үгын мартагдашагүй дурасхаалда абтажа байнабди гэжэ тэрэ хэлээ. Тэрэнэй хэлэһэн тодо хурса, гүнзэгы удхатай үгэ, Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой комсомолой организацида Улаан Тугай орден барюулалга бидэнэртэ бултанда манай омогорхол, баяр түрүүлбэ.

Сэрэгэй уялгаяа саашадаашье нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэбди, манай агууехэ Эсэгэ ороной эб найрамдалта, зохёон байгуулхы ажалые хёрхо наринаар сахин хамгаалхабди гэжэ сэрэгшэд-комсомолшууд, арми ба флодой бүхы сэрэгшэд Коммунис партиин Центральна Комитедые, Совет правительствые, бүхы арад түмэниие найдуулна.

Бидэнэй эндэ сугларад байһан үе саг гайхамшаг лэ гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ. КПСС-эй ЦК-гай апрель һарада болоһон Пленум партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн бүгэдэ арадай эдэбхи үүсхэлдэ шэнэ түлхисэ үгэбэ.

Апрелиин (1984 он) Пленумэй шиидхэбэринүүд, Пленум дээрэ, Москвагай «Серп и молот» гэжэ металлургическа заводой хүдэлмэришэдтэй уулзалга дээрэ нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэнүүд, мүн тэрэнэй хэлэһэн бусад үгэнүүд соохи заабари зүбшэлнүүд, тобшололнууд хадаа партиин хараа шугамай уг залгамжалжа байһые, түүхэтэ хараа шэглэлээ тэрэнэй тодо хурсаар хаража шадаха байһые элирхэйлэн гэршэлнэ. Арад зоной аша туһа тухай, Эхэ ороной экономическа ба социальна хүгжэлтые хурдадхаха тухай, дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ тухай партиин саг үргэлжын анхарал оролдолго тэдээн соо найруулагдаһхай.

Гадаадын политическэ айхабтар орёо оршон байдалда манай арад хүгжэлтэ түгэс социалис обществые нарижуулан һайжаруулгын зорилгонуудые шиидхэхэ ушартай болоно гэжэ Д. Ф. Устинов саашадаа тэмдэглээ. Тэрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ хүсэлэн оролдолгонуудаа хоёр, гурба дахин үргэдхэхэ, ороноо хамгаалха хүсэ шадалаа али болохосор бэхижүүлхэ эрилтэ табина. Дайшалхы түгэс бэлэдхэлтэй байхадаал эб найрамдал хангаха алхамаа улам батадхажа шадаха ёһотойбди гэһэн В. И. Ленинэй захяа заабари мүнөө хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала удха шанартай болонхой.

Ленинэй энэ захяа заабариие бэелүүлэн, парти Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ, тэдэнэй дайшалхы хүсэ шадалые хүгжөөлгэдэ, арми ба арадай эбдэршэгүй бата нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ һуларшагүй анхаралаа хандуулна.

Совет сэрэгшэд дайшалхы ажал хэрэгтээ шэнэ амжалтануудые түйлажа, партиин саг үргэлжын анхарал оролдолгодо харюусадаг юм. Сэрэгүүдэй ба флодой хүсэнүүдэй хээрын, агаарай ба далай дээрэхи дайшалхы ябуулгануудай бэлэдхэл жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ, тэдэнэр шэнэ буу зэбсэг ба сэрэгэй техникэ оролдосотойгоор шудална. Түрүү частьнууд болон корабльнуудай, дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлэй отличнигуудай, дүршэл шадабаритай мэргэжэлтэдэй тоо ургана.

Партийно-политическэ хүдэлмэри саашадаа хүгжөөгдэжэ байна. Сэрэгүүд болон флодой хүсэнүүдэй ажабайдалда, ажал ябуулгада политоргануудай, партийна организацинуудай үүргэ нүлөөн хэлбэришэгүйгөөр дээшэлнэ, комсомолой организацинуудай үүргэ ургана. Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы хүсэ шадалые, сэрэгэй бэлэдхэлые дээшэлүүлгэдэ партиин үнэн туһалагша байһанаа армиин ба флодой комсомол бодото хэрэгүүдээрэ үшөө, үшөө дахин гэршэлнэ, ВЛКСМ-эй гурбадахи гэшүүн бүхэн—отличник, хоёрдохи гэшүүн бүхэн дүршэл шадабаритай мэргэжэлтэ юм!

Гэбэшье түйлагдаһан амжалтануудаараа сэдьхэлээ х[illegible] үндэһэ баримта байхагүй. ми ба флодой урда таби[illegible]һан зорилгонуудые шиидхэлгэдэ комсомолой бии байгаа нөөсэнүүд, арга боломжонууд үшөөл гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэгдэнэгүй.

Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы үндэр ехэ бэлэдхэл хадаа комсомолой организацинуудай ажал ябуулгын гол, үндэһэ баримтатай замай залуур болоно гэжэ СССР-эй оборонын министр хэлэбэ. Дайшалхы бэлэн байлгын хэмжээн — частьнуудай, корабльнуудай бэлэн байлгын шанарые партиин ба гүрэнэй зүгһөө сэгнэлгын гол нүхэсэл мүн. Тэрэ арми ба флодой комсомолой ажал ябуулгые сэгнэлгэдэ гол нүхэсэл болодог байна.

Партийна хүтэлбэри хадаа арми ба флодой комсомолой организацинуудай бүхы ажал ябуулгын амжалтануудай эрхэ нүхэсэл болоно. Тиихэдээ партиин бүхы гэшүүд комсомолтой хүдэлхэ, таһалгаряагүйгөөр хүдэлхэ зэргэтэй. Эндэ тушаал зэргэдэ, сүлөө тухагүй байлгада, бусад шалтагаанудта буултануудхэгдэхэ ёһогүй.

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

ЛЕНИНЭЙ ҺУРГААЛААР АЖАҺУУХА, АЖАЛЛАХА, ТЭМСЭХЭ

Нүхэр К. У. ЧЕРНЕНКЫН хэлэһэн үгэ

бидэнэртэ оло- орэ бусын үдэр блөөнэй хилын дэртэй тудалда- инь онсо һул- Юрэдөөл, хилын дэрэй шэнжэтэй юм бэзэ. Энэ хубиин һайндэр хэлэлтэй. Уша- хилын харуулай тэнүүдтэ минии р, минии пар- ри эхилээ һэн. танадые булты- дэрөөр онсо амаршалха

вее бүтэмжэтэй ра баярай ор- үнгэргэхэ он- сломжо маанад- Энэ баримтые нэрлэхын ар-

ва бэлиг шада- нэтэрүү байл- эдэбхи ба ехэ үндэһэтэй гэжэ шэ тушаа хэ- дайшалхы баа- нэмэхэ бай- Эсэгэ ороноо эр хамгаалха дар габьяатай Эхэ оронойнгоо уудта сэрэгшэд- эрэлхэг зо- баатаршалга рми болон фло- хүмүүжүүлхэ тэс хүдэлмэри түлөө Совет Далайн-Сэрэгэй молой организа- орденоор шаг- нанадта мэдээ- баяртайб. Нү- гээл үнэн зүр- нуудые хүлеэн

үнэн зүрхэнэй баяр түрүүлжэ тэ. Гэбэшье ар- эй ехэ, шухала ай үнэн сэхэ, йн хөөрэлдөө- манай, тэрэнэй гүй байһандань хадаа, уласхоо- о түгшүүрилтэй ай аюулай, яде- лай улам урга- үзэл сурталай сэлдэ тэдэниие ай болонолди. хархис бү- ее үеын дэл- гол хараа шэг- хүсэнэгүй. Түү- социализмын циональна эрхэ оциальна үнэн гол ёһонуудые баталхын аша лэгдэжэ байна ойлгоно. Тиимэ- сэ хэрэглэжэ, хэрэгүүдые эр- йна, түүхын бо- е буруу һургэ- Иимэ ушарһаа бсэгүүдые бу- үзэгдөө дуул- программануудые ушарһаа тэ- й-стратегическэ үүрие буруу нэтэрүүгээр

иальна байгуу- дангүй, гүрэ- дохи харилсаа- һоор зэргэ ор- хүршэ ёһоной эрхын харил- тула КПСС, бүхы юумэ хэ- шадаашье хэхэ дын түгшүүри-

лые һуларуулха, эб найрамдалые бэхижүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн үүсхэлнүүдые СССР болон социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай саг үргэлжэ гаргажа байдагыень таанад мэдэнэ ха юмта даа.

Арадуудай аюулгүй байдал тухай хөөрэлдөөнэй гарахада, гадаадын политика, дипломати ехэ юумэ хэжэ шадахал. Гэбэшье бүхы юумэ бэшэ ааб даа. Дэлхэй дээрэхи оршон байдалда һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлдэ зүрюу харша, энэрхы сэдьхэлэй ябуулгануудта дурагүй политическэ хүсэнүүдтэй ушарха баатай болодог байнабди. Эндэ бидэниие хамгаалгын түгэлдэр хүсэн горитой үүргэ дүүргэдэг. Мүнөө тэрэ гансал совет арадай зохёон байгуулхы ажалые бэшэ, харин газар дэлхэй дээрэ бүгэдэ ниитын эб найрамдалые лаб хангадаг байна.

Нүхэдүүд, мүнөөдэр бидэнэртэ ямар ехэ харюусалга даалгагдана гээшэб. Энэ харюусалгые амжалтатай һайнаар бэелүүлхэ байһандатнай этигэн найданабди. Алдар солоор бадарһан армиин комсомолой бүхы түүхэ энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ.

Граждан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнуудай фронтнууд дээрэ, манай гүрэнэй хилые сахин хамгаалгада комсомолшуудай гаргаһан шэн зоригто баатаршалгануудые парти болон арад һайн һананал. һайн һанахаһаа гадна, тэдээгээр оморгохонол. Бүхы үеын совет хүнүүдтэ тэдэнэр патриотическа, сэрэгэй уялгадаа үнэн сэхэ байлгын зориг бадаруулма гэршэ жэшээ ходоо болохо байна. Манай армиин комсомол эсэгэнэрэйнгээ гайхамшагта ёһо заншалнуудые нангинаар сахидаг, арьбадхадаг юм. Мүнөө сэрэгшэд-комсомолшуудай нэрэтэй солотойгоор бэелүүлжэ байһан интернациональна уялга энээниие тодо хурсаар элирхэйлэн гэршэлнэ.

Мүнөө үеын сэрэгэй албанай орёо хүшэр хэрэг байһаниинь мэдээжэ. Тэрэ эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаха, саг үргэлжэ бэеэ һорихо, хүсэл зоригоо хатуужуулха, һанал бодолоо батадхаха, ходоодоо һэримжэтэй хёрхо ябаха эрилтэ табидаг гээшэ.

Манай арми имагтал мүнөөнэй оньһон техникээрээ, һайн һуралсал бэлэдхэлээрээ бэшэ, харин гүнзэгы ехэ үзэл сурталаараа, морально-политическэ эрмэлзэл бодолоороо хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэн түгэлдэр юм. Командирнуудтаяа, политическэ хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта таанад харюусалгатай уялгаяа сэрэгшэ бүхэнэй гүнзэгы һайнаар ойлгохыень түйлаха уялгатайт.

Гайхамшагта ойе — Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда совет арадай түйлаһан Илалтын 40 жэлэй ойе угтахадаа, сэрэгэй-патриотическа хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. Эхэ орондоо дурлалые, тэрэнэй дайсадые үзэн ядаха мэдэрэлые, политическэ, ангиин һэримжэтэй хёрхо, баатаршалга гаргахаар ходоодоо бэлэн байлгые залуушуулда бүри оролдосотой нэтэрүүгээр хүмүүжүүлхэ шухала. Олон үгэгүйгөөр, зохёохы ёһоор, бэдэрэлгэтэйгээр энэ хүдэлмэриие ябуулха хэрэгтэй. Тэрээнгүйгөөр залуушуулай дунда һайн хүдэлмэри ябуулжа болохогүй. «Сэрэгэй хэрэгтэ ёһотойгоор һуралсаха!» гэһэн Ленинэй захяа заабари армиин комсомолой бүхы хүдэлмэриин бэелүүлэгдэхэ ёһотой гол үндэһэ һууринь болохо зэргэтэй.

Совет Арми — энэ хадаа патриотическа хатуужалай һургуули, гансал үгэ хүүрээрээ бэшэ, харин бодото хэрэгүүдээрээ ёһотойл социалис интернационализмые хүмүүжүүлгын һургуули мүн. Мүнөө манай ороной бүхы үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд тэрэнэй зэргэнүүдтэ жаргана. Эндэ мүндэлһэн сэрэгэй хани барисаан тэдэнэй олонхидые саашадаа бүхы наһан соонь холбодог гээшэ.

Манай армиин интернационализмын ондоо шэнжэ — Варшавска Договорой аха дүү оронуудай арминуудай сэрэгшэдтэй тэрэнэй улам бүри бэхижэжэ байһан холбоо барисаан тухай хэлэхые хүсэнэб. Энэ холбоо барисаае али болохоор сахиха, хүгжөөхэ гээшэ танай шухалын шухала зорилго мүн. Энэ зорилгые таанадай мүн лэ амжалтатайгаар бэелүүлхэ байһантнай дамжаггүй.

Нүхэдүүд, армиин комсомолой ажал хэрэгүүд, анхарал оролдолгонууд тухай хэлэхэдээ, мүнөөдэр таанадтай хубаалдахые хүсэһэн һанал бодолнуудни иимэл ха даа.

Юрэдөө, орден зүүлгэхээр саг болоо бэшэ юм гү гэжэ һанажашье байгаа ёһотойт. Зүгөөр энэ хэрэгые бэелүүлхыемни бү яруулыт. Дмитрий Фёдорович Устиновай энэ трибуные намда найдажа даалгаа хадань, манай бүхы комсомолой хүдэлмэри тухай зарим тэды һанамжануудаа хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Угайдхадаа, партиин зүгһөө комсомолые хүтэлбэрилгые һайжаруулха тухай, залуушуулые хүмүүжүүлгэдэ тэрэнэй үүргэ дээшэлүүлхэ тухай асуудалые һаяар Политбюродо али бүхы талаһаань хаража үзэхые һанаашалнабди.

Манай комсомол 60 жэл соо Ленинэй нэрэ зүүжэ ябана. «Залуушуулай үүсхэл эдэбхидэ ори ганса зүб шэглэл олгодог, тэрэниие ёһотойл большевистскэ ёһоор хатуужуулдаг урданай гвардиие тойруулан нэгэдүүлһэнэй ашаар лэ залуушуулые Ленинэй һургаалаар хүмүүжүүлжэ болохо байна», гэжэ комсомолой VI съезд энэ шиидхэбэриие баталан абахадаа, тодо хурсаар тэмдэглээ һэн.

Тэрэ үедэ энэ дүрим «партида ороһон залуушуулые» коммунистнуудай аха үетэндэ зүрюу харшаар табиха гэһэн һэдэлгэнүүдтэ эсэргүүгээр нэн түрүүлэн зорюулагдадаг байгаа. Гэхэтэй хамта тэрэ политическэ гүнзэгы удхатай һэн. Энэ удхань юун бэ гэхэдэ, **залуушуулай хүдэлөө партиин зүгһөө хүтэлбэрилгэ хадаа социалис обществодо олон үетэнэй революционно уг залгамжалгын түбхын түрүүшын эрхэ байдал, шухала нүхэсэл байһан юм.** КПСС энэ гол ёһые бодото дээрэнь хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлнэ. Тиихэдээ тэрэнэй өөрынгөө нэрэ хүндые бэшэ, харин шэнэ общество байгуулгые нэрэтэй солотойгоор үргэлжэлүүлгын аша туһые түбхын түрүүндэ табидаг байһаниинь элитэ.

Ниитын эмхи болохо комсомолой бэеэ дааһан шэнжые али болохоор хүгжөөжэ, тэрэнэй эмхидхэлэй бэеэ дааһан байдалые тэмдэглэжэ, парти энээниие бэелүүлдэг байна. В. И. Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, «гүйсэд бэеэ дааһан байдалтай болонгүйгөөр залуушуул һайн социалистнууд боложо, социализмые урагшань дабшуулхын тула бэлэдхэл хэжэ **шадахагүй** байна». Ленинэй хэлэһэн энэ ёһо гурим манайшье үдэрнүүдтэ тэрэ үеынхиеэ дутуугүй шухала удхатайгаар соностоно бшуу.

Хүндэтэ нүхэдүүд, таанад бэеэ дааһан, ажалай харгыда гарахадаа, урда тээнь үзэгдөө дуулдаагүй арга боломжонуудтай совет хүнүүдэй үетэндэ хабаатай байнат. Үшөө үсэгэлдэр лэ хада ой ухаанда орошогүй ехэ шэнгеэр һанагдаха байһан түйлалтануудые таанад бэелүүлжэ шадахалта. Гэбэшье түйлаһан амжалтаараа дашууржа болохогүй. Ямар бэ даа юумээрээ мүнөөнэй совет залуушуулда ажаһууханиинь хүнгэн, харин юугээрээб даа аха үетэндэ орходоо хүшэр бэрхэшээлтэй байхал.

Ажабайдалайтнай харгы замай танай үетэн сасуутанай диилэнхи олонхидые абаашаһан гү, али заабол абаашаха ёһотой юумэндэ хандаябди. Эндэ би үйлэдбэри, экономико тухай хэлэнэб.

Партиин уряагаар комсомол орондомнай эгээл шухала удха шанартай зорилгонуудые шиидхэхын түлөө эрмэлзэл зоригтойгоор шармайн ородог гээшэ. Байгал-Амарай асари ехэ замые барилгада, тон богонихон болзор соо баригдаһан Уренгой — Помара — Ужгород гэжэ газай хоолой соргодо, Россин Хара бэшэ хүрьһэтэ нютагые шэнэдхэн хубилалгада, Сибириин, Алас-Дурна зүгэй, холын Хойто зүгэй баялигуудые ашаглалгада тэрэ ехэ хубитаяа оруулаhхай. Олон миллион хүбүүд, басагад станогой дэргэдэ, комбайнай штурвалда, эрдэм ухаанай лаборатори соо хүдэлхэдөө, үдэр бүри ажалай баатаршалга гаргана, комсомолой алдар солын түүхэ-бэшэгтэ шэнэ толотомо хуудаһануудые бэшэнэ.

Ороной хүгжэлтэдэ Ленинскэ комсомолой оруулһан хубитын саашадаашье улам ургаха, арьбадхагдаха байһандань найданабди. Ойрын табан жэлдэ, удаадахи зуун жэлэй эхин хүрэтэр түсэбүүдые табихадаа, имагтал мүнөөнэй залуушуулай мэргэжэл шадабарида, уран гарта, гүнзэгы ухаан бодолдо, ажалай һэшхэлдэ гол түлэб түшэглэнэбди гэжэ хэлэхэ байнаб. Ушарынь гэхэдэ, мүнөө комсомолой наһанай хүнүүд лэ эдэ түсэбүүдые бэелүүлхын тула гол хүдэлмэри хэхэл.

Манай арадай ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөлгын замда гаргаха шухала. Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, тэрэнэй бүтээсэ дээшэлүүлхэ талаар шэглүүлэгдэһэн бүхы үүсхэлнүүдые партиин эдэбхитэйгээр дэмжэдэг байһыень таанад мэдэнэт. Энэ зохёон байгуулхы ехэ хэрэгтэ манай бүхы комсомолой эдэбхитэйгээр хабаададаг байһаниинь һайн лэ.

Үйлэдбэриие эрдэм, техникын һүүлэй түйлалтануудаар эрхилхэ, бүхы шэнэ, түрүү юумэ нэбтэрүүлхэ гэһэн зорилго табигдана. Тэрэ оюун бэлигээ, онол шадабаряа элсүүлэн харуулха, үзэгдөө дуулдаагүй ехэ аргануудые залуушуулай урда нээнэ. Гэбэшье горитой ехэ бэрхэшээл түбэгүүдтэй ушарха, ехэ харюусалга бэе дээрээ даажа абаха ушартай болохо байнабди. Мүнөө үеын үйлэдбэриин эрилтэнүүд иимэл даа.

Юрэнхыдөө ажабайдалай эрилтын өөрынхиеэ абажа байһыень харана ха юмта даа. Ажаллахадатнай таанадта хүнгэн, мүн тиихэдэ өөрынхеэрээ хүшэр хүндэ байхал.

Ушар ёһо ойлгохо ажабайдалаа хүгжэлтэ түгэс социалис общество байгуулгын эрхэ байдалда эхилһэн совет хүнүүдэй түрүүшын үетэн болобол. Энэ ушар баримта тухай, илангаяа тэрэнэй уялгалһан юумэн тухай ходо ходо бодожо үзэгты. Эндэһээ таанадай зүб тобшололнуудые хэжэ шадаха байһанда найданабди. Зүгөөр нэгэ, гол тобшолол тухай хэлэнгүй гаража шадахагүй байнаб. Энэ юун бэ гэхэдэ, таанад дэлхэйн түүхэдэ социальна дэбжэлтын эгээл дээдэ хэмжээндэ хүрэһэн обществодо мүндэлэн түрэжэ, урган ехэ болохо зол хубитай байбат. Гэбэшье энэ ушар таанадта урда тээхи үетэнэйнгөө ажал хэрэгэй ашата үрэ дүнгүүдые эдлэхэтнайл үлэнэ гэһэн удхатай бэшэ. Бэшэ даа! Таанад хамсыгаа шуужа, **хүгжэлтэ түгэс социализмые нарижуулан һайжаруулха** талаар партиин тодорхойлһон олон янзын хүшэр хүндэ хүдэлмэридэ бүхы хаба шадалаараа оролсохо ёһотойт. Имагтал эрдэм ухаанай үндэһөөр али бүхы талаһаа тодорхойлогдоһон энэ ёһо гуримай партиин XXVII съезд дээрэ баталагдан абтаха ёһотой КПСС-эй Программын — түүхэтэ удаан саг соо бэелүүлэгдэхээр хараалагдаһан Программын шэнэ редакциин үндэһэ һуурида табигдаха байһыень мэдэнэт.

Таанадай, залуушуулай, энэ хүдэлмэриие халуун эрмэлзэлтэйгээр, шунал абьяастайгаар бэелүүлхэ байһандатнай найданаб. Нүхэдүүд, манайда байгуулагдаһан социализмые нарижуулан һайжаруулгын зорилгонуудые бидэнэй ямар амжалтатайгаар бэелүүлһэнһээ совет хүнүүдэй мүнөөнэй үетэнэй, комсомолшууд болон залуушуулай Эхэ оронойнгоо үмэнэ, түүхын үмэнэ гаргаһан алдар габьяагай нэн түрүүн хэмжэгдэхэ байһыень тэмдэглэхые хүсэнэб. Үгышье гэбэл, ондоогоор хэлэхэдэ, тэрэниие социалис уг зорилготой гүйсэд тааралдуулан байгуулхадаал, социальна үнэн зүб байдалай сурталай һургаалда —манай үзэл сурталай гол зорилгодо эсэргүү зүрюу харша бүхы юумэ манай ажабайдалһаа усадхахадаал, хурдан түргэнөөр урагшаа дабшаха байнабди.

Социализм тухай эгээл үндэр дээдын, эгээл эрилтэ ехэтэй һанал бодолнуудта тэрэнэй харюусахынь тула манай обществые байгуулжа шадахабди, байгуулхашье ёһотойбди. Иимэ һанал бодолнуудые Маркс, Энгельс, Ленин эрдэм ухаанда үндэһэлэн зохёоһон байна. Иимэ һанал бодолнууд ажалша хүнүүдые, бүхы дэлхэй дээрэхи олониитэ арад түмэниие социализмын түлөө тэмсэлдэ зоригжуулнал. Иимэ һанал бодолнууд бидэниие түйлаһанаараа сэдьхэлыемнай ханаадаггүй, дутуу дундануудтай, бэелүүлэгдээгүй ажал хэрэгүүдтэй эбсэхэ арга олгодоггүй байна.

Хүн эдир залуудаал гоё гоёор бодожо, сэдьхэжэ шададаг, харин наһатай болоходонь энэнь заатагүй үнгэрдэг гэжэ хэлсэхые дуулаһан байгаа ёһотойт. Гэр тойроноо тухашарһаар байтарнь, гоёор бодохо, нангин дээдэ зорилгонууд тээшэ эрмэлзэхэ сүлөө үлэдэггүй гэһэншүүгээр хэлсэдэг. Яахаб, зарим хүнүүдтэй иимэ юумэн боложошье болоо. Зүгөөр энэмнай байгаалиин жама ёһон бэшэ. Яаба хээбэшье манай орон дотор заатагүй тиимэ байдаггүй, байха ёһошьегүй.

Бидэ ондоо, революционернүүдэй гуримаар, Ленинэй зааһанай ёһоор ажаһуунабди. «Гоё гоёор бододог байха хэрэгтэй!» гэжэ шэнэ общество байгуулхын түлөө тэмсэгшэдые тэрэ уряалдаг һэн. Владимир Ильич өөрөө эдир залуудаа, мүн наһажаал болоходоошье, ходоодоо, наһанайнгаа һүүлшын үдэр болотор бэеэ бэрихын аргагүйгөөр гоёор бодожо шададаг байһан. Манай Эхэ ороной коммунис ерээдүй тухай тэрэнэй гол бодол совет арадай ухаан бодолдо, зүрхэ сэдьхэлдэ, ажал хэрэгүүдтэ оршоно. Бидэ тэрээнтэй хэзээдэшье хахасаагүйбди, хэзээдэшье хахасахагүйбди. Тиин мүнөө социалис байгуулгын хэдэн арбаад жэлнүүдые дабаад байхадаа, өөһэдынгөө аласай холын зорилгонуудые сэсэнээр, бодото байдалтай холбоотойгоор сэгнэдэг болообди, манай дээдын зорилго—коммунизм тээшэ замые зүбөөр, найдамтайгаар табижа һураабди.

Нүхэдүүд, бидэнэй үмэнэ табигдаһан шэнэ зорилгонууд **комсомолой ажал ябуулгын түхэл маягууд болон онол аргануудые** һайжаруулха тухай асуудалые түрүүшын ээлжээндэ табина.

Түрүүшээр хүдэлмэриин түхэл маягууд тухай хэлэһүү. Эндэ нэн түрүүн ямар юумэндэ анхаралаа хандуулалтай гээшэб?

Нэгэдэхеэр, зарим комсомолой организацинууд шэнэ зорилгонуудые «хуушарһан», даган дууряаһан онол аргануудые болон хэрэгсэлнүүдээр шиидхэхые оролдоно. Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, нэгэ зариман ниитэ-экономическа болон политическэ шэнэ байдал **ойлгонгүй, эрхэ нүхэсэлнүүдэй хубилалтые** хараада абангүй, «гоё» уряа лозунгоор дашуурдаг, «өөһэдынгөө тактикада һубэлгэн шадамар байха шухала» тухай мартадаг байна.

Хүдэлмэриин түхэл маягууд нэгэл янзын, модохирһон байха ёһогүй. Тэдэниие саг үргэлжэ хүгжөөхэ хэрэгтэй. Теэдшье залуушуулай шэнэ юумэн тээшэ эрмэлзэдэг шэнжэ шанарые хараада абангүй байжа болохогүй. Олон жэлнүүдтэ унжагайрһан олон тоото аяншалганууд ба харалганууд үе-үе болоод, «гаршагаа» һэлгэдэг байгаашье һаа, залуушуулай дура буляахые болёо гээ һаамни, зүбшөөхэ байхат.

Хоёрдохёор, хүдэлмэриин түхэл маягууд болон залуушуулай улам ехэ болоһон материальна ба оюун бодолой эрилтэнүүдэй хоорондо зарим тэды алгасал бии болоо. Заримдаа комсомолой организацинууд энээнтэй холбоотой хараа шэглэлые ойлгожо үрдидэггүй, хэрэгтэй замаар шэглүүлдэггүй байна. Хүбүүд, басагадай ажабайдалай түсэбүүдые хараада абажа, комсомолой хүдэлмэриие эмхидхэхэ эрилтэ зарим тээ дүүргэгдэдэггүй. Заримдаа комсомолой комитедүүд залуушуулай сэдьхэл хүдэлгэдэг тон шухала асуудалнуудай хажуу талада үлэшэдэг. Тиимэһээл залуу хүнүүдэй зарим хубинь комсомолдохи эдэбхитэй ажал ябуулгаһаа холодоно бэшэ аал?

Һүүлшынхинь гэбэл, комсомолой хүдэлмэриин түхэл маягуудые шэлэхэдээ, наһанайнь онсо шэнжые, һуралсалайнь хэмжээе, һонирхолые, ажал ябуулгые хараада абаха ёһотой ааб даа. Теэд энэ эрилтэ заримдаа баһал дүүргэгдэнэгүй.

Иигээд ерэхэдээ алгасалдаанууд яһала олон болоо гээшэ.

Комсомолой комитедүүд хүдэлмэриин бии байгаа түхэл маягуудые шүүмжэлхы ёһоор шэнжэлжэ үзөөд, дахинаа сэгнэжэ үзэхэ бэзэ гэжэ һананаб. Комсомолдо ходоодоо хабаатай зохёохы бэдэрэлтэ, шэнэ юумэ үүсхэлгэ, бодото байдалһаа үндэһэлэн гараһан зоримгой туршалга энэ удаадашье мүндэлэн гараха гэжэ найданаб.

Ажабайдалаар табигдаһан шэнэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула энэнь гансал шухала бэшэ. Ходоодоо эдэбхитэйгээр шиидхэдэг асуудалнуудтаа зохёохы бүри ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хандадаг болохые комсомолдо хүсэхэ байнаб. Жэшээлбэл, хүбүүд, басагадые арюун зүб ябадалай ба уран һайханай, бэе махабадай талаар хүмүүжүүлгэ тухай, Эсэгэ ороной болон дэлхэйн соёл болбосоролой эрхим түйлалтануудта тэдэниие хабаадуулха тухай, ниитын гурим бэхижүүлгэдэ—комсомолец бүхэнэй эдэбхитэй хабаадалга тухай эндэ хэлэгдэнэ.

Мүнөө хүтэлбэриин онол арганууд тушаа хэлэе. Һүүлэй жэлнүүдтэ комсомолой комитедүүд тэрэниие нарижуулан һайжаруулха талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абаһаниинь һайшаалтай. Гэбэшье, нүхэдүүд, хэгдэһэн юумэн ехэ хүдэлмэриин гансал эхиниинь болоно.

Нэгэ талаһаа ВЛКСМ-эй зэргэнүүдтэ эмхидэл, гурим, журам һайжаруулха, нүгөө талаһаа комсомолшуудай эдэбхи үүсхэлые хүгжөөхэ гээшэ энэ хүдэлмэриин уг удха болоно. Комсомолой олохон комитедүүдэй, мүн баһа пионернүүдэй эмхинүүдэй ажал ябуулгада ушардагые ёһын тэдысэ дүүргэхэ, хөөрдэм хүнгэн ябадалаар дашуурха гол хаалтые дабаха хэрэгтэй болоно. Энээн тухай партиин XXVI съезд дээрэ, КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленум дээрэ хэлэгдэһые һанана ёһотойт.

Элдэб янзын «хэмжээ ябуулгануудаар» дашууралгые абаад үзэе. Энэ дутагдал тухай нэгэнтэ бэшэ хэлэгдэһэн байгаа. Гэбэшье эли бодо хубилалта хэгдээгүй. Харин олон тоото хүдэлөөнүүд болон ябуулгануудаар дашуурхада, ёһын тэды ябадалда заабол хүргэдэг бшуу. Шалгажа үзэхэдэ, үсөөн бэшэ ушарта тэдэнэй олониинь гансал «саарһануудай» хүдэлөөн» байдаг, харин «хабаадуулгын» дура буляама олон миллион тоонууд һуряггүй бага байшадаг. Зарим «хэмжээ ябуулганууд» харуулхын тэдысэ бэелүүлэгдэдэг гээд хэлэхэдэ нюуса бэшэ.

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

МУХАР-ШЭБЭРЭЙ РАЙОНОЙ ТҮГНЫН ҺУНГУУЛИИН 128-дахи ОКРУГОЙ ҺУНГУУЛИИН ОКРУЖНОЙ КОМИССИИН

МЭДЭЭСЭЛ

Һунгуулиин окружной комисси «Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта тухай» Буряадай АССР-эй Хуулиин 39-дэхи ба 41-дэхи статьянуудта үндэһэлэн, **иигэжэ тогтообо:**

1. «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ **хүдэлмэрилэгшэд болон** алба хаагшадай, Мухар-Шэбэрэй районой Хушуун-Үзүүрэй дунда һургуулиин хүдэлмэрилэгшэдэй коллективүүдээр дэмжүүлэгдэһэн, 1938 ондо түрэһэн, КПСС-эй гэшүүн, КПСС-эй Буряадай обкомой хоёрдохи секретарь Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг **Константин Андаевич Албашеевые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар бүридхэлдэ абаха.

2. Депутадта кандидат Константин Андаевич Албашеевые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэргэхэ Түгнын һунгуулиин 128-дахи округһоо һунгагдахынь тула һунгуулиин бюллетеньдэ оруулха.

„БУРЯАД ҮНЭН" ГАЗЕТЫН НҮҮДЭЛ ЛЕТУЧКА

«Үзэл сурталай хүдэлмэри—бүхы партиин, коммунист бүхэнэй хэрэг» гэһэн темээр «Буряад үнэн» газетын нүүдэл летучка һаяхан Хэжэнгэдэ боложо үнгэрбэ гэжэ мэдээсээ һэмди.

КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумһээ хойшо үнгэрһэн үе соо партийна комитедүүд, республиканска ба районно газетэнүүдэй редакцинууд, үзэл сурталай бусад эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, хүмүүжүүлгын хэрэгтэ ушардаг дутуу дундануудые усадхаха талаар ямар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлнэб гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Энэ ехэ хүдэлмэриин голдонь ажалша хүн тухай анхарал оролдолго байха ёһотой гэжэ партимнай тон зүб эрилтэ табидаг юм. Имагтал энээнһээ уламжалан, үзэл сурталай бүхы хэмжээ ябуулгануудай ашаг үрые бодотоор сэгнэжэ боломоор.

Манай газетын нүүдэл летучкада Хэжэнгын, Хоринц, Загарайн районуудай партийна комитедүүдэй үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэд сугларжа, КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумһээ хойшо бэелүүлһэн хэмжээ ябуулгануудайнгаа дүнгүүдые шүүмжэлхы ёһоор согсолжо, бүхы парти, коммунист бүхэндэ хабаатай шухала энэ хэрэгые саашадань хүгжөөхэ тухай бүтэмжэтэй хөөрэлдөө үүсхэбэ.

— Партиин мүнөө үеын эрилтэнүүдэй ёһоор үзэл сурталай хүдэлмэриин удха шанар улам бүри дээшэлнэ, — гэжэ оролто үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша Н. И. КРЮЧКОВ тэмдэглэбэ. —Юуб гэхэдэ, коммунис байгуулалтын мүнөө үеын шатада хүгжэлтэ түгэс социализмын булюу талануудые наринжуулан һайжаруулха зорилго табигдана бшуу. Ниитын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлгын, журам шангадхалгын асуудалнуудые, үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине холын хараатайгаар ябуулангүйгөөр, шиидхэжэ болохогүй ха юм.

— Хэжэнгын райондо энэ нүүдэл летучка үнгэргэһэмнай өөрын ушар шалтагаантай, — гээд, нүхэр Н. И. Крючков үргэлжэлүүлбэ.—Энэ районно партийна организаци үзэл сурталай хүдэлмэриин онол аргануудые шэнэдхэн хубилгаха талаар зарим тэды амжалтануудые түйлаа. Тэдэнине мүнөө улам батадхаха, хүгжөөхэ шухала.

Саашадаа Н. И. Крючков үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине комплексноор, ажалай, зан абариин, оюун бодолой талаар хүмүүжүүлгэтэй нягта холбоотойгоор ябуулха тухай онсолбо. Энэ хүдэлмэридэ манай эгээл эрхим кадрнуудые, тодорхойлбол, ажахын хүтэлбэрилэгшэдые, мэргэжэлтэдые, эрдэмтэдые бүри эдэбхитэйгээр хабаадуулха шухала.

Партиин XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар Хэжэнгын районно партийна организациин ябуулжа байһан хүдэлмэри тухай партиин райкомой нэгэдэхи секретарь Л. Ц. Цыдыпов хөөрэбэ. Ажалша коллективүүдтэ социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай, мүн арадай ажахын ба социально-политическэ зорилгонуудые дүүргэхын түлөө тэмсэлые үзэл сурталай хүдэлмэритэй нягтаар холбохо тухай КПСС-эй Хоринои райкомой секретарь С. Р. Очиров. Онохойн модоной комбинадай модо хэмжүүрлэн тайрагшадай бригадир И. И. Кузнецов, Загарайн районой «Гигант» колхозой ахамад зоотехник Н. Г. Занграев, Хоринои районой Үдын совхозой директор Ц. Ж. Ширабдоржиев, Хэжэнгын районой Могсохоной совхозой секретарь В. Г. Ширибон гэгшэд һонирхолтойгоор хөөрэбэ.

Соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай, районно газетэнүүдэй үзэл сурталай хүдэлмэридэ оруулдаг хубита, эдир үетэнние ёһотой патриот, интернационалистнуудаар хүмүүжүүлхэ тухай Хоринои нэгэдэмэл библиотекэнүүдэй системын директор Р. А. Лисова, Загарайн районой «Вперед» газетын редактор В. Б. Будажапов, Хэжэнгын районой «Хэжэнгын гол» газетын редактор Б. Ц. Эрдынеев, Хэжэнгын дунда һургуулиин директор Д. Г. Баяртуев гэгшэд хөөрөө. Тиихэдэ Хэжэнгын районой үзэл сурталай хүдэлмэриин бүлэг эдэбхитэд зохёохы ёһоор бэдэрэлгэ хэһэнэй эсэстэ олоһон дүй дүршэлөөрөө хубаалдаба.

Эндэ болоһон аша туһатай хөөрэлдөөнэй дүнгүүдые согсолходоо, «Буряад үнэн» газетын редактор Р. Б. ГАРМАЕВ Буряад оронойнмай Россиин гүрэндэ һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойн болохоёо байһан үедэ нүүдэл летучкымнай болоһониинь ехэ дэмбэрэлтэй байна гэжэ тэмдэглэбэ. Манай газетэ үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине үргэнөөр харуулхала оролдодог юм. Энэ талаар Хэжэнгын, Хоринои, Загарайн партийна организацинуудта болон бүхы республика доторнай ябуулагдажа байгаа үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине бүри үргэнөөр, гүнзэгыгөөр уран хурсаар харуулха хүсэлэнтэйбди гэжэ Р. Б. Гармаев мэдүүлээ. Шиидхэгдээгүй байһан асуудалнуудые таападтай хамта зүбшэн хэлсэжэ, үзэл сурталай хүдэлмэриин шэнэ онол аргануудые эсэшэгүйгөөр бэдэрхэ уялгатайбди.

БҮХЫ ПАРТИИН

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: летучкын үе.

АЖАЛ ХЭРЭГТЭЙН ХОЛБООТОЙГООР

С. ОЧИРОВ,

КПСС-эй Хоринои райкомой секретарь

Социалис мүрысөөнэй үрэ нүлөө дээшэлүүлхэ асуудалнууд партиин райкомой бюрогой заседанинууд болон Пленумүүд дээрэ нэгэтэ бэшэ зүбшэгдөө юм. Жэшээнь, һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ партийно-ажахын эдэбхитэдэй районно һургуулида энээндэ зорюулагдаһан семинар үнгэргэгдөө бэлэй.

«Социалис мүрысөөнэй эмхидхэлые, дүнгүүдыень согсололгые болон тэрээндэ илагшадые урмашуулха ябадалые наринжуулан һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые бэелүүлхэ талаар районно партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудалаар партиин райкомой пленум түсэблэнхэй.

Социалис мүрысөөнэй манлайда коммунистнууд дабшаха уялгатай. Районоймнай арадай ажахыда 1043 коммунист хүдэлнэ. Тэдэнэй олонхинь ажалай эрхим дүнгүүдые түйладаг юм. Үдын совхозой түрүү хонишон, районой олон дахин чемпион, РСФСР-эй габьяата һурган хүмүүжүүлэгшэ Г. М. Бимбаевай алдар суу Хоринои талаһаа холо саагуур таранхай. Мүнөө коммунист Бимбаевай бригада зуун эхэ хонин бүриһөө 120 хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые болзорһоо урид дүүргэхэ гэһэн КПСС-эй гэшүүн Г. М. Бимбаевай үүсхэлые Үдын совхозой партком һайшаагаа. Иимэ жэшээнүүд район доторнай олон. Хандагайн леспромхозой жолоошон И. А. Борисов. Хүрбын леспромхозой бригадир М. Ф. Мартынов, Үдын совхозой һаалишан Д. Ч. Ринчинова, «Георгиевский» совхозой тугалшан С. Г. Жалсанова, Хүрбын совхозой үхэршэн Д. Е. Лундуков гэгшэд социалис мүрысөөндэ ходо илажа гарадаг. Эндэһээ партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай зорилгонь гэхэдэ, түрүүшүүлэй түйлалтануудые саг соонь обёоржо, үүсхэлнүүдыень дэмжэхэ, дүй дүршэлыень бүгэдэндэ дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй. Мүнөө социалис мүрысөөндэ район дотор 7 мянга гаран хүн хабаадуулагданхай.

Нёдондо зунай бэлшээриин үедэ һү схээр һаахын, малай шэгнүүр нэмээхын түлөө республиканска социалис мүрысөө үүсхэхэ нэрэ хүндэ манай районой малшадта хүртөө бэлэй. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ хэдэн үүсхэл абтаа һэн. Мүнөө Россиин гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойе угтуулан социалис мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэржэ захаланхай.

Социалис мүрысөөнэй үедэ арадай үүсхэлээр мүндэлһэн һайн һайхан шэнжэнүүдые хёрхо наринаар адаглаха хэрэгтэй гэһэн эрилтэ партиин райком табина. Хүн зониие бүри олоор хабаадуулжа шадаал һаа, саашадаашье амжалтануудые түйлахамнай лабтай. Бүхэсоюзна мүрысөөндэ илаһанай түлөө манай хэдэн совхозууд болон район бүхэндөө һүүлэй жэлнүүдтэ үндэр дээдын шагналнуудта хүртөө гэжэ мэдэнэт.

Районой байгша оной социалис уялганууд соо: «Ажалай бүсээсые түсэбһөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ сэнгые 0,5 процентээр нэмээжэ хямдаруулха гээшэ —манай дайшалхы зорилго!» —гэжэ бэшээтэй. Манай район дотор промышленность болон барилгада ажалай бүтээсые 1 процентээр дээшэлүүлхэдээ. 183,5 мянган түхэригэй нэмэлтэ товарна продукци гаргагдаха, харин продукциин өөрынь үнэ сэнгые хараалагдаһанһаа хахад процентээр хямдаруулхадаа, 156 мянган түхэригэй алмалта түйлагдаха зэргэтэй. Энээнэй ашаар хүдөө ажахыдашье горитой ехэ нэмэлтэ продукци абажа боломоор. Эдэ тоонууд хадаа совхоз, леспромхоз, участок, фермэ, бригада. бүри саашань тодорхойлбол, хүн бүхэнэй хэмжээгээр тооложо гаргагданхай. Жэшээнь, Хүлэй совхозой түрүү һаалишан А. С. Краснопеева хараалагдаһан нэмэлтэ хэмжээндэ хүрэхэ гэбэл, жэл соо түсэбһөө гадуур 6 центнер һү һаажа, салин хүлһэниинь 36 түхэригөөр нэмэхэ ёһотой. Үбэлжэлгын үедэ абаһан уялгаяа тэрэ мүнөө дүүргэжэ, үнеэн бүриһөө 1285 килограмм һү һаагаад байна. Тэрэнэй хүдэлдэг Санномысскын фермэ хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула түсэбһөө гадуур 88 центнер, Хүлэй совхоз бүхыдөө 80 центнер нэмэжэ худалдаха. Үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэд тодорхой иимэ тоонуудые хэрэглэн, элдэб түхэл янзануудта үндэһэлжэ, үдэр бүри үсэд нэтэрүүгээр оролдохо уялгатай.

Хамтын подрядые болон үйлэдбэриин шэнэ технологиие нэбтэрүүлгэһээ уламжалан, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолхо хэрэгтэ шэнэ эрилтэнүүд табигдадаг болоо. Мүрысөөнэй дүримэй ёһоор, ажалда хабаадалгын коэффициентые баримталан, баллнуудые тоолоһоной эсэстэ коллективүүдэй дунда илагшад тодорхойлогдоно. Хамтын подрядта ороһон, ороошьегүй фермэнүүдэй дундахи мү-

ОЛОНИИТЭДЭ ТҮШЭГЛЭНЭБДИ

Л. ЦЫДЫПОВ,

КПСС-эй Хэжэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь

КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленум үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине хүгжэлтэ түгэс социализм байгуулгын үе сагта партиин шиидхэжэ байгаа шухалын шухала асуудалнуудай хэмжээндэ үргэхэ гэһэн зорилго табинхай.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он), апрелиин (1984 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд. Пленум дээрэ нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэ совет общесвын саашанхи хүгжэлтэдэ тон ехэ удха шанартай байха зэргэтэй.

Тиихэдэ КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, ажалшадай дунда ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэриин түлөө хүтэлбэрилхы кадрнуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ гэһэн саг үргэлжын шугам КПСС-эй райком баримталжа. Ажалша коллективүүдтэ, хото хүдөөгэй хүн зоной үмэнэ хүтэлбэрилэгшэдэй саг үргэлжын тоосоонууд утаа туһатай гэжэ дүй дүршэл харуулна. Ажалшадаар уулзажа хөөрэлдэхэдөө, тэдэнэй һанал бодолнуудые, эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые һайн хадуужа абаад. һүүлээрнь түс зургаануудай хүдэлмэрине һайжаруулха хэмжээнүүдые саг дары абаха арга олгогдоно бшуу.

Коллективүүдэй урда табигдаһан тодорхой зорилгонуудые дүүргэлгэдэ, олониитые элсүүлхэ ябадал партийна организацинуудай бэелүүлдэг үзэл сурталай хүдэлмэриин түсэбүүд дотор гол һуури эзэлдэг гээшэ. Хүдөө ажалай халуун хаһануудай үедэ ябуулха эмхидхэлэй болон ниитэ политическэ хүдэлмэриин комплексно ёһоор түсэбүүдые табилга район соо заншалта болонхой. Тарилгын, ургаса хуряалгын агрегадуудые хангаха эрхим агитатор, политинформатор, лекторнүүд баталагдадаг, полевой станууд дээгүүр агитпунктнууд түхеэрэгдэдэг.

Тарилгын, хуряалгын хүдэлмэриин онсо яаралтайе хараада абан, имагтал халаануудай һэлгэхэ, техническэ харууһалга бэелүүлхэ, түлишэ хэхэ үедэ үзэл сурталай талаар хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг. Тэдэнэй үедэ энэ халуун хаһада социалис мүрысөөндэ хэн түрүүлжэ, хэн гээгдэжэ ябанаб гэжэ ажалшадта дэлгэрэнгыгээр мэдээсэгдэдэг байна. Ажалай журам сахиха, техникээ зүбөөр хэрэглэхэ асуудалнуудта илангаяа ехэ анхарал хандуулагдадаг байха юм.

Политическэ, экономическа, һуралсалай аша үрые дээшэлүүлхэ талаар районой эхин партийна организацинууд оролдолго гаргана. Пропагандистнуудай бүридэл һайжараа. Полит-һуралсал хүтэлбэрилхэ кадрнуудые шэлэн табиха хэрэгтэ Чисаанын, «Первомайский» совхозуудай, Хүртэйн леспромхозой, районой түбэй больницын партийна организацинууд харюусалгатайгаар хандана. Үнгэрэгшэ жэлдэ пропагандистнуудай 3 семинар, 1 научно-методическа конференци үнгэргэгдөө, олонхи партийна организацинууд коммунистнуудай, партийна бэшэ зоной һуралсалые саг үргэлжэ анхаржа байгаа гэжэ КПСС-эй райкомой зүгһөө бэелүүлһэн хэдэн хиналтын һүүлээр элирээ. Хэжэнгын, «Первомайский» совхозуудта, геолого-бэдэрэлгын партида түгэсхэлэй хэшээлнүүд һайнаар үнгэрөө. Пропагандистнууд Ш. Г. Перенгалаев, Д. Д. Эрдынеев, А. П. Касаткин, Д. Г. Баяртуев, В. Б. Одоев, Г. И. Кузнецова, Д. Ш. Доржигутапов болон бусад хэшээлнүүдээ тон һонирхолтойгоор үнгэргэжэ, элдэб онол арга, техническэ хэрэгсэлнүүдые, нэмэлтэ литературые аша туһатайгаар хэрэглэдэг байха юм. Гэхэ зуура зарим партийна организацинууд полит-һуралсалые саг үргэлжын хиналта доро абаагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Манай хүдөө ажахын райондо хонишон, малшадай мэргэжэл эгээл дэлгэрэнгы юм. Эдэмнай һуури тосхонуудһаа холо газарта хүдэлнэ бшуу. Оюун бодолой талаар малшадай эрилтэнүүдые хангаха хэрэгтэ 194 политинформатор, 312 агитатор, КПСС-эй райкомой 45 элидхэлшэд, «Знание» бүлгэмэй районно организациин 310 лекторнүүд хабаадана. Тэрээнһээ гадна агитколлективүүдэй бүридэлдэ худалдаа наймаанай, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, соёлой хүдэлмэрилэгшэд ородог байна. Жэшээнь, КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) февралиин, апрелиин (1984 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хүн зондо ойлгуулхын тула агитационно-уран һайханай 9 бригада байгуулагдаа һэн. Четверг бүхэндэ партиин райкомой баталһан графигай ёһоор агитбригаданууд малшадай байрануудаар эрьежэ ябадаг байха юм. Малшадай 32 точконуудые хангадаг Загаһатын түбэй клубна системын агитбригада өөрынгөө зорилгонуудые һайнаар дүүргэдэг. Могсохоной соёлой байшангай агитбригада һайндэрэй үедэ малшадаар ябажа, тэдэндэ амаршалгын программатай концерт харуулдаг юм. Парткомой секретарь В. Г. Ширибон мүн лэ тэдээнтэй хамта ябалсадаг байна.

Һарын гурбадахи четверг бүхэндэ үнгэргэгдэдэг ниитэ полит-үдэрнүүд ашаг үрэтэйгөө харуулаа. Энээнэй ашаар үзэл сурталай хүдэлмэриин үрэ нүлөөн хараа байса дээшэлээ. Ушхайтын, Хэжэнгын, Чисаанын совхозой хүтэлбэрилэгшэд ниитэ полит-үдэрнүүдтэ харюусалгатайгаар бэлдэнэ, тэндэ хүн зонойнгоо һанал бодолнуудые һайса ойлгожо абадаг байна. Гэхэ зуура зарим хүтэлбэрилэгшэд коллективтэй уулзахаяа хулжадаг заншалтай байха юм. Полит-үдэрнүүдэй һүүлээр партиин райкомой пропаганда ба агитациин таһаг оройһон асуудалнуудые шүүжэ үзөөд, тэдэнэй мүрөөр тодорхой ямар хэмжээнүүдые абаха тухай партийна, совет, ажахын органуудые уялгалдаг байна.

Хүдөөгэй сходууд, нээмэл бэшэгэй үдэрнүүд хүмүүжүүлгын талаар ехэ удха шанартай. Ажалшадай хэһэн дурадхалнуудые, шүүмжэлхы ажаглалтануудые Ушхайтын, Чисаанын, «Первомайский» совхозой парткомууд тусгаар хаража үзөөд, тэдэнэй мүрөөр хараалагдаһан хэмжээнүүдэй дүүргэлтые хиналта доро абанхай.

Коммунис байгуулалтын зорилгонуудые бэелүүлгэдэ хэблэлэй үүргэнь сэгнэшэгүй. Манай районой газетын нюур һүүлэй үедэ нилээд хубилханхай. Табигдаһан асуудалнуудай удха шанарынь дээшэлнэ. Бэшэгүүд олоор толилогдодог болоо. Арадай хиналтын органуудтай, ниитын эмхи зургаануудай түлөөлэгшэдтэй хамта редакциин журналистнууд ажалша коллективүүдтэ гурим, журамай байдал, арадай зөөридэ хэр зэргэ гамтайгаар хандалга, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалга гэхэ мэтэ асуудалнуудые шалгадаг байха юм. Гэхэ зуура, «Хэжэнгын гол» газетын хуудаһануудта партийна ажабайдалаар, хүмүүжүүлгын хүдэлмэреэр. Эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ журам шангадхаха талаар материалнууд үшөө үсөөн дайралдадаг, редакциин коллектив гол зорилгонуудаа саг соонь зүбөөр ходо олоно гэхын аргагүй. Хүдэлмэриинь, хүдөө бэшэгшэдэй тоо олошорогүй. Эдэ дутагдалнуудые дары усадхаха хэрэгтэй гэжэ тоолонобди.

Үзэл сурталай хүдэлмэриин гол хүсэниинь кадрнууд болоно гээшэ. Тэдэниие шэлэн табилгада, хүмүүжүүлгэдэ, бэлэдхэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлгэдэ районно партийна организаци тон ехэ удха шанар олгодог юм. Илангаяа коммунист хүтэлбэрилэгшэдэй үүргые дээшэлүүлхэ талаар оролдолгонуудаа нэгэлүүлнэбди.

Хэхэ ажалнай захагүй ехэ. Тэдэниие бэелүүлхын хойноһоо хамсыгаа шаман орохо уялгатайбди. Совет хүнүүдэй оюун бодолой эршэ хүсые элсүүлэн, арадай ажахын, социально-политическэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ ажалшадай эдэбхи түгэс ажаһууха хараа бодолые, политическэ соёл болбосоролые хүгжөөхэ гээшэ партийна пропагандын гол үүргэнь болоно бшуу.

ШЭНЭ ГУРИМ ЕХЭ ТУҺАТАЙ

И. КУЗНЕЦОВ,

Загарайн районой Онохойн модоной комбинадай бригадир

— Коммунис партиимнай Центральна Комитедэй Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненкын Москвагай «Серп и молот» гэжэ заводой коллективтэй уулзахадаа хэлэһэн үгэ ой модоной хүдэлмэрилэгшэдэй зүрхэ сэдьхэлдэ халуунаар дэмжэгдэһэн байна. Энэ уулзалга хадаа ажалша хүн зонтой улаан нюураараа уулзажа, хөөрэлдэхэ, хүдэлмэришэдэй һанал бодолые дуулаха, тэдэнһээ һураха тухай ленинскэ ёһо заншалай үргэлжэлүүлэгдэжэ байһанай үшөө нэгэ бодото баримта мүн болоно.

Ажалые «бригадна подрядай» гуримаар эмхидхэлгэ орон доторнай үргэнөөр һайшаан дэмжэгдээ гээшэ. Манай комбинадай коллектив энэ гуримда ороһоор дүрбэн жэл болобо. Анхан 20 бригада шэнэ гуримда оруулагдаһан һаа, мүнөө томодхогдоһон 12 бригада болоод байнабди. Эдэ бригаданууд бултадаа үйлэдбэриингөө түсэб болон абаһан социалис уялгануудаа амжалтатай дүүргэнэ.

Би мүнөө модо хэмжүүрлэн тайрадаг өөрынгөө бригадын хүдэлмэридэ бригадна подрядые нэбтэрүүлһэн тухайгаа тогтохо һанаатайб. Ажахын тоосоон, томодхогдоһон бригада гэхэ гү, али дүрбэн звено болоод, нэгэ нарядаар хүдэлхэ, хэнһээ дүй дүршэлыень халан абаха тухай түрүүн ехэ хөөрэлдөөн гараһан юм. Подрядта ороод байһан Сэлэнгын ой модоной баазын бригадирнууд Г. И. Перов, А. Л. Муравьев гэгшэдэй хүдэлмэритэй танилсахаяа хэды дахин тиишэ ошоһон байнабди. Тиигээд бүхы арга боломжоёо тооложо, хаража, хоорондоо зүбшэжэ үзэһэнэй һүүлээр шэнэ гуримда орохо гэжэ шиидээ һэмди. Тиин 1981 оной декабриин 1-һээ хоёр халаанда нэгэ нарядаар хүдэлжэ эхилээбди.

Түрүүшымнай һарын дүн һанааемнай гансата заһаа һэн. Түсэбнай 119 процент дүүргэгдээд, 230 түхэригэй электрын эльшэ хүсэн, 570 түхэригэй хамһабариин материал алмагдаһан байба. Амжалтамнай саашадаашье батадхагдажа байгаа. Гэбэшье энэ түрүү арга нэбтэрүүлгын ашаг үрэтэйе бригадымнай гэшүүн бүхэн аб адляар сэгнээгүй һэн. «Хүнэй түлөө хүдэлхэ гэжэ яахабиб. Өөртөө хэрэгтэйгээ гансаараа оложо шадаха ха юмбиб», — гэжэ сэхэ хэлэхэ нүхэдшье байһан юм. Ахалагша мастер Т. И. Кибирева бидэ хоёр захиргаанайнгаа болон парткомой туһаламжаар энэ дабаае дабажа, бата бэхи коллективтэй болоожо шадаа гээшэбди. Энэ хэрэгтэмнай районоймнай «Вперед», республикымнай «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүд ехэ туһаламжа үзүүлээ. Тэдэнэй хуудаһанууд дээрэһээ бригадна подряд тухай хөөрэһэн хүдэлмэришэн корреспондентнүүдэй үгэ юрын хүдэлмэришэндэ хүндэтэйгөөр угтагдажа байгаа һэн.

Ажалые шэнэ гуримаар эмхидхэлгэ ашаг үрэтэй, туһатай гэжэ мүнөөдэрэй ендэрһээ хэлэхэ байнаб.

Ажалаймнай журам һайн. Жэлэй эхинһээ хойшо ажалдаа гараагүй нэгэшье хүн байгаагүй. Түрүүшээр иимэшүүл байһан лэ ааб даа. Нэгэнэй түлөө бүхы коллектив шагналһаа хаһагдадаг байгаа. Теэд хэн архинша, залхуугай түлөө харюусаха дуратай байхаб. Тэрэнһээ шангаар лэ асуугдаха. Иигэжэ коллективэй гэшүүниие хүмүүжүүлгэдэ горитой анхарал хандуулагдаһан гээшэ. Бригадын совет профсоюзай бүлэг хоёр хүмүүжүүлгын асуудалаар горитой хүдэлмэри ябуулдаг.

Манай бригадын эмхидхэгдэхэдэ, миил 3 коммунист байһан һаа, мүнөө 8 хүн болонхой. Партиин гэшүүн бүхэндэ ниитэ ямар нэгэн даалгабари заабол үгтэнэ. Бригадымнай ажабайдалда тэдэнэрэй үүргэ тон ехэ гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 114 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ хам ороһон манай бригада 68 мянган кубометр модо хэмжүүрлэн тайраха гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгаяа гурбан хоногоор урид дүүргэһэн байна.

Гэбэшье шиидхэгдээгүй асуудал ажалдамнай һаала бии. Жэшээлхэдэ, комплексно бригадын бүхы ажалые эмхидхэжэ байдаг халаанай мастернууд бригадын бүридэлдэ юундэ оруулагданагүйб гэжэ манай предприятиин управлениин хүтэлбэрилэгшэдһөө энэ ендэрһээ сэхэ асууха байнаб.

Коллективнай урдаа ехэ зорилго табинхай. Модо хэмжүүрлэн тайрадаг Г. В. Садовиной, В. И. Денисовэй түрүү бригадануудай амжалта түйладаг болохын тула нилээд оролдохо, ойлгуулалжын болон хүмүүжүүлхы хүдэлмэриие һайнаар ябуулха болонобди.

Ажалые бригадна гуримаар эмхидхэлгэ социалис мүрысөө хүгжөөлгэдэ эдэбхитэйгээр нүлөөлнэ. Предприятиин захиргаанай, партийна болон профсоюзна организацинуудай зүгһөө үдэр бүриин анхарал, туһаламжын үзүүлэгдэжэ, хүмүүжүүлхын хүдэлмэриин үндэр хэмжээндэ ябуулагдажа, моральна болон материальна талаар урмашуулгын зүбөөр табигдаһан газарта бригадна подряд хэрэглэхэдэ, ехэ амжалта түйлэгдэхэ байһаниинь элитэ.

ПАТРИ[ОТ] БАЙХ[А] ЁҺОТ[ОЙ]

Д. БАЯРТ[УЕВ],

Хэжэнгын д[унда] һургуулиин д[иректор]

КОММУНИСТ БҮХЭНЭЙ ХЭРЭГ

ХҮМҮҮЖҮҮЛГЫН ЗОХЁОХЫ ХҮСЭН

Ц. ШИРАБДОРЖИЕВ,
Хориин районой Үдын совхозой директор

Энэ табан жэлэй эхинһээ хойшо хоёр болон нэгэ квартиратай байрын шэнэ 29 гэрнүүдтэ совхозой ажалшад орожо түбхинэбэ. Эдэнэй 13-ниинь Удинск һууринай Заводской үйлсөөр баригданхай. Эдэ гэрнүүднай манай шефүүд Улаан-Үдын прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллективэй хүсөөр бодхоогдонхой.

Баһал энэ хугасаа соо 660 толгой хонидой байха байранууд баригдажа, саг дарыдаа ашаглалгада тушаагдаһан байна.

Энэ жэлэй сентябрь һара болотор 140 ухибүүдэй комбинат ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана. Тэндэ холуур ажалладаг малшадай, механизаторнуудай ухибүүд түхэреэн сүүдхын туршада хүмүүжүүлэгдэхэ юм.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада шэнэ нефтебаза, минеральна үтэгжүүлгэнүүдэй склад ашаглагдаа һэн.

Ажахын хүтэлбэрилэгшэд соёлой гуламтануудай хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулна. Уран һайханай коллективтэ хэрэгтэй костюмуудые худалдан абахыень совхоз өөрынгөө жасаһаа мүнгэн зөөри һомолон үгэдэг байха юм.

Хонишодой, малшадай убэлжөөнэй газарнуудта банинууд баригдаа, насосой хүсөөр уһыень бүлэн гаргадаг гүнзэгы худагууд үрэмдэгдөө. Соёлой, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, элүүрые хамгаалгын, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд, «Знание» бүлгэмэй лекторнүүд, политинформаторнууд, элидхэлшэд һарадаа хоёр удаа малай 48 точконуудаар ошожо, лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, концертнүүдые харуулдаг. Агитбригадын гэшүүдэй концертын программа яһала һайнаар, таарамжатайгаар зохёогдон найруулагданхай. Энэ хэрэгтэ соёлой байшангай директор Б-Д. Цыдыповэй оруулһан хубита ехэ.

Хонишод, һаалишад, малшадые комплексно онол аргаар хангалга гээшэ ехэ таарамжатай гээд һанагшаб. Тэрэнние манай Үдын сомоной Соведэй соелшодой, ажаһуудал хангалга болон бэеын элүүрые хамгаалгын, мүн үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй хэжэ байһан сэгнэшэгүй ехэ хүдэлмэрииe үшөө дахинаа гэршэлэн үгэнэ.

Мүнөө жэлдэ ажахы доторнай ажалай ба амаралтын гурбан лагерь хүдэлхэ. Баруун-Хасууртаймнай отделениин 3000 шахуу хурьгадые тэндэхи найман жэлэй һургуулиин һурагшад адуулха юм. Үдын дунда һургуулиин «Улаалзай» гэжэ ажалай ба амаралтын лагерьта амарһан ахалагша классуудай хүбүүд, басагад 2500 гаран хурьгадые адуулха түсэбтэй. Зүгөөр «Родник» лагерьта амарагшадай хүсөөр 3850 хурьган шахан тэргалуулагдаха байна.

Мүнөө манай совхозой коллектив һү, мяха гүрэндэ тушааха хахад жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь уридшалан дүүргэхэ зорилготойгоор ажаллажа байна. Гэхэтэй хамта энэ жэлдэ хонидой ноохо хайшалжа, гүрэндэ тушааха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэхэ бээ гээд найдагдана.

России гүрэндэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойн баярые ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтаха гээшэ—манай гол зорилго болоно.

УНШАГША БҮХЭНДЭ—ЭРХИМ ХАНГАЛГА

Р. ЛИСОВА,
Хориин районой нэгэдэмэл библиотечнэ системын директор

— Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые хангаха талаар һүүлэй арбаад жэлдэ манай райондо эмхидхэгдэһэн нэгэн ниитэ хангалгын ашаар хүдөө ажахын үйлэдбэрине хүгжөөхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ. эрдэм ухаанай шэнэ туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ номой дүүргэдэг үүргэ аша үрэ ехэтэй болоһон байна.

Районоймнай Дээдэ-Тайлсын, Үдын, Анаагай, Баян-Голой, Тарбагатайн болон Доодо-Голой библиотекэнүүд, шэнэ системэдэ ороһонһоо хойшо ажалшадай, илангаяа мэргэжэлтэдэй дунда хүдөө ажахын, техническэ литература тараалгаар горитой хүдэлмэри хэһэн байха юм. Тэдэнние механизаторнууд, таряашад болон малшадта дуулгажа, ойлгуулжа байха үүргэтэй референт-мэдээсэгшэд гэжэ байдаг. Тэдэ гол түлэб хүдөө ажахын мэргэжэлтэд юм. Референтнүүдэй хүсөөр үнгэрһэн жэлдэ 11 шэнэ онол арганууд, дүй дүршэлнүүд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Жэшээлхэдэ, **«Бригадна подряд — таряан ажалда», «Һү үйлэдбэрилхэ таһалгаряагүй цеховэ системэ»** гэхэ мэтэ шэнэ ажалай ёһо гуримай ашаар ажахынуудта экономическа нилээд ехэ ашаг олзо ороһон байна.

Библиотекэнүүдэймнай хэмжээнэй үргэдэһые уншагшадаймнай тоо гэршэлнэ. Бүхы уншагшадаймнай 98 процентнь хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон хүдөө ажахыда хабаададаг бусад ниитэ мэргэжэлтэй хүнүүд болоно. 1980 онойхитой сасуулбал, хүдөө ажахын болон техническэ литература уншагшадта үгэлгэ 8 мянган хэһэгээр олон болоһон байна. Район дотор мал ажалай 422 точконуудта хүдэлдэг зонинe хангахын тула нүүдэл 257 библиотечкэнүүд болон пунктнууд эмхидхэгдэнхэй.

Малшадай, таряашадай дунда ябуулдаг хүдэлмэридөө бидэ мэдээсэлэй элдэб янзын арга хэрэглэдэгбди. Жэшээнь, мэдээсэлэй, мэргэжэлтын үдэрнүүд, выставкэ-харалга, номой недели, соёлой үдэрнүүд гэхэ мэтэшэлэн болоно. Эдэ хэмжээ ябуулганууд «Мал ажал — онсо шухала һалбари», «Ажаллажа шадаха һаа, амаржа һура» гэһэн темэнүүдээр үнгэргэгдэһэн байна. Иимэ үдэрнүүдэй үедэ соёлой хүдэлмэрилэгшэд, киномеханигууд, лекторнүүд малшад, механизаторнуудта айлшалдаг заншалтай. Тэдэмнай фермэ ерэхэдээ, фермын түүхэ тухай хөөрэһэн альбом хэжэ үгэдэг юм. Иимэ үдэрнүүдэй үедэ малшад соггой баяртай ябадаг, һайндэрэйхи шэнги хүхюутэй зугаатай байдаг.

Хориин районой библиотекэнүүд механизаторнуудые хангаха талаар баян дүршэлтэй болонхой. Хабарай тарилгын үедэ ниитэ-политическэ литература болон харуулан ойлгуулха материалнууд полевой станууд дээрэ, вагонууд соо, механизаторай байшанда асарагдадаг. Тарилгын эхилхын урда тээхэнэ хүдөө ажахые оньһожоруулга тухай бэшэгдэһэн номуудай недели үнгэргэгдөө һэн. Тэндэ «Бригадна подрядые — полидо», «Хүн зондо шамтай хүдэлхэдэ аятай гү?» гэһэн темэнүүдээр хөөрэлдөөн болоо. Тиихэдэ «Нэгэн — бултанай, булта нэгэнэй түлөө» гэһэн аман үгын журналые шагнажа, механизаторнууд ехэтэ һонирхоһон байна.

Ажалша коллективүүдтэй холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ гэһэн шухала зорилго мүнөө библиотекэнүүдэй урда табигданхай. КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он болон апрелиин (1984 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр ажалые шэнэ гуримаар эмхидхэлгэдэ, бидэ үзэл сурталайнь талаар нүлөөлхэ уялгатайбди. Бүхы 8 совхоздомнай референт-мэдээсэгшэдэй туһаламжаар **«Шэнэ гуримаар эмхидхэгдэһэн ажал»** гэһэн темээр «Мэдээсэлэй үдэр» үнгэргэгдөө. Хажуугаарнь номой выставкэ эмхидхэгдэһэн байна. Мүн лэ энэ асуудалаар районоймнай «Шэнэ Үдэ» газетэ горитой хүдэлмэри ябуулдаг гээшэ.

Хүдөөгэй ажалшадые номоор хангаха хүдэлмэридөө бидэ ходол шэнэ аргануудые бэдэрхэ зэргэтэйбди. Хүн зоной хэрэглэмжэнүүдые хангадаг албанай хүдэлмэрилэгшэд библиотекэдэ үсөөн ябадаг байһаар.

Мүнөөдэрэй уншагшын эрилтын хэмжээе саашадаа улам һайжаруулха зорилготойбди.

ГАЗЕТЫН НҮЛӨӨН ДЭЭШЭЛНЭ

В. БУДАЖАПОВ,
Загарайн районой «Вперёд» газетын редактор

— КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Загарайн районой «Вперед» газетын эхин партийна болон журналистнуудай Холбооной эмхиин организацинууд хүмүүжүүлгын, пропагандистска ажал хүдэлмэридэ ехэ анхарал хандуулна.

Партийна экономическа программа бэелүүлгэдэ газетэ хадаа эмхидхэлшэ байхаһаа гадна үзэл сурталай талаар ехэ ажал хүдэлмэри ябуулна. Редакциин почтодо уншагшадай һанамжа, дурадхалнууд ерэжэ байдаг, хэблэгдэһэн материалаар абтаһан хэмжээнүүд толилогдодог.

Редакциин коллектив хамтын подрядай ёһо гуримаар ажал эрхилэлгэдэ онсо анхарал газетынгаа хуудаһануудта хандуулна. Район соо таряан ажал дээрэ — 45 процентнь, мал ажалда — 55 процентнь хамтын подрядта оронхой. Манай газетын «экономическа клуб» яһала һонирхолтойгоор һайнаар бэлдэгдэһэн материалнуудые толилно. «Бригадна подрядай һайн талань», «Подрядай — аша үрэ», «Үлөөдэһэгүйгөөр модо үйлэдбэрилхэ арга», «Подрядай ашаар ажалай журам һайжаруулха» гэхэ мэтэ олон тоото статьянууд хэблэгдээ һэн.

Редакциимнай дэргэдэ үнгэргэгдэдэг «Түхэреэн столдо» арбан нэгэдэхи табан жэлэй социалис мүрысөөнэй эдэбхи ехэтэй үүсхэгшэд—һаалишад, үхэршэд, хонишод, шубуушад, промышленностиин хүдэлмэришэд уригдадаг. Үзэл сурталай хүдэлмэри хадаа социалис мүрысөөндэ ехэ нүлөө үзүүлдэг. Нэн түрүүн мүрысөөн олондоо элиі, мэдээжэ байха ёһотой. Мүрысөөнэй ябаса тухай ажалшадта мэдээсэгдэнэ. Энэ талаар манай газетэ яһала һонирхолтойгоор материалаа үгэдэг болонхой. Социалис мүрысөөн тухай статьянууд «Хэн мүнөөдэр түрүүлнэб?», «Хэн гээгдэнэб?», «Социалис уялгануудай дүүргэлтые шалганабди», «Мүрысөө үүсхэгшэ, ажалтнай хэр ябанаб?», «Жэлэй дүүрэтэр тэды хоног үлөө» гэхэ мэтэ гаршагууд доро гарадаг юм.

Мүрысөөн тухай газетынгаа хуудаһанда харуулхадаа түрүү һуури эзэлһэн хүнүүдэй гү, али коллективүүдэй фото-зурагуудые ажалайнь рапорттайгаар, социалис уялгануудтайнь хамта үгэдэг байнабди. Иигэжэ харуулхада, хүнүүдэй хүсэл эрмэлзэлынь бадардаг, газетын үрэ нүлөөн дээшэлдэг байха юм.

АТЕИС ХҮДЭЛМЭРИДЭ —АНХАРАЛ

Б. ЭРДЫНЕЕВ,
Хэжэнгын районой «Хэжэнгын гол» газетын редактор

— Партиин XXVI съезд шэнэ хүнине коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын асуудалда онсо анхарал хандуулаа. Үзэл сурталай ниитэ-политическэ хүдэлмэрине улам саашадаа һайжаруулха тушаа, мүн партиин ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүд дотор тодоор хэлэгдэнхэй.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар хүнэй ухаан бодолдо, ажаһуудалда ушардаг хуушан сагай үлэгдэлтэй тэмсэл хэхэ зэргэтэйбди. Зарим хүнүүдэй шажан мүргэлдэ шүтэлгэ энэ хуушан сагай үлэгдэлые гэршэлнэ ха юм.

Церковь болон шажанай бэшэшье эмхинүүд ёһотой атеис мэдэлтэй, үзэл бодолтой болоожо үрдеэгүй хүнүүдтэ, илангаяа залуушуулда нүлөө үзүүлхые оролдон, ехэ хүдэлмэри ябуулна. Шажан мүргэлэй түлөөлэгшэд шэнэ үе сагай социальна байдалда хамжан, өөрынгөө үзэл сурталые зоной дунда дэлгэрүүлхэ һэдэлгэ гаргана.

1981 оной декабрь һарада КПСС-эй обкомой бюро дээрэ «Хэжэнгын райондо хүн зонине атеис ёһоор хүмүүжүүлгын мүнөөнэй байдал ба тэрэнние һайжаруулха тухай» гэһэн асуудал харагдаа һэн. Яһала барагаар ябуулагдадаг зарим тэды хүдэлмэриин хажуугаар байһан дутуу дунданууд тэрэ тогтоол соо сэхэ заагдаһан байна.

Атеис пропаганда районой олон партийна организацинуудта политическэ болон экономическа зорилгонуудтай холбоогүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглэгдээ һэн.

Партиин Хэжэнгын райком атеис хүдэлмэрине һайжаруулхын түлөө нэн түрүүн марксистско-ленинскэ теорине шудалалгада анхаралаа хандуулаа. Партийна суглаанууд дээрэ атеис ёһоор хүмүүжүүлгын асуудалнууд харагдаа.

КПСС-эй райком лекторнүүдэй, политинформаторнуудай, агитаторнуудай районно семинар атеис ажал хүдэлмэриин асуудалнуудаар жэл бүхэндэ үнгэргэнэ.

Партийна организацинуудта бии болоһон атеис хүдэлмэриин зарим тэды дүй дүршэлые согсолон, районно газетынгаа хуудаһанда толилнобди. Һара бүхэндэ «Атеистын хөөрөөн» гэһэн гаршагтайгаар элдэб материалнуудые гарганабди. Бидэ яһала олон өөһэдын авторнуудтай болоожо байнхайбди. Тэдэнэй тоодо врачнууд, багшанар, «Знание» бүлгэмэй лекторнүүд оролсоно.

НУУД ХАДАА ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭ-
Й ШАТА МҮН. ТЭДЭНЭР ПРОПАГАНДЫН ХЭ-
Э ХҮСЭ ШАДАЛАА, БОЛЬШЕВИК ЁҺОНОЙ
АБЬЯАСАА ЭЛСҮҮЛЭН ЗОРЮУЛДАГ. ПАРТИ
ДТА ЭТИГЭДЭГ, ТЭДЭНЭИ ҺАЙН ҺАЙХАН
ҺЯАТА АЖАЛЫЕ ҮНДЭРӨӨР СЭГНЭДЭГ ЮМ.

(К. У. ЧЕРНЕНКО).

...летучка-
Ушхайтын
...станай
хажууда.
...АН фото.

УУЛЗАЛГАДА ХАБААДАГШАД ХӨӨРЭНЭ

...тай байгаа. Манай коллектив бүхы дээрээ хамтын подрядай ёһоор ажалаа ябуулна. Бригадын хоорондо — цехүүдтэмнай тусхай звенонууд бии болгогдонхой. Жэшээнь, һү үйлэдбэрилгын цехтэ 2 звено, звено бүхэндэнь 9—9 хүн. Һубай үнеэдэй цехтэ гурбан хүнтэй звено. Технологическа албанда дүрбэн хүн гэхэ мэтэ болоно. Бүхыдөө комплексдомнай 48 хүн хүдэлдэг. Звено бүхэн тусхай бэеэ дааһан бригада мэтэ болоожо һалана. Манай комплексдо 9 хүнһөө бүридэһэн совет байгуулагданхай. Партийна, комсомольско бүлэг 6 хүнһөө бүридэнэ. Тэрээнһээ гадна депутадуудай, профсоюзай бүлэгүүд бии. Эндэмнай хэдэн агитаторнууд хүдэлдэг. Эдэ эмхинүүд улаан булан соогоо коллективэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулна. Улаан буланһоомнай мэргэжэлтэдэй кабинет болон эдеэлхэ буфет бии, телевизор, радио, телефон табигданхай. Харуулан ойлгуулгын агитаци шэнэлэгдэжэ байдаг. Түрүү һуури эзэлһэн малшадта зорюулагдажа, улаан табан хушуун носоогдоно. Шэнэ газетэ, журналнууд ходо асарагдадаг. Һүнэй комплексдомнай правлениин зүгһөө 1984 ондо 9500 центнер һү һааха, 495 тугал абаха, 12 үдэрэй туршада тэнжээжэ, шэгнүүрыень ехэ болгоод, тугалшадта дамжуулха түсэб даабари үгтэнхэй. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал, мүнөө жэлдэ һураггүй ехэ үрэ дүн туйлагдаа. Һүнэймнай үйлэдбэри 450 центнерээр ехэ болоо. һүнэй өөрынь үнэ сэн 4 түхэриг 24 мүнгөөр хямдараа. Үнеэн бүхэнһөө һү һаамнай дээшэлээ. Энээнэй ашаар манай комплексдо 1,6 мянган түхэригөөр мүнгэн зөөри ноосэлэгдэхэ. ажалай бүтээсэ 1 процентээр дээшэлхэ байна. Багануд һүнэй фермэнүүд мүн лэ хамтын подряд ажалдаа хэрэглэжэ болохоор.

В. ШИРИБОН, Хэжэнгын районой Могсохоной совхозой паркомой секретарь:

— Манай партийна организациин байгуулагдаһаар оройдоол жэл үнгэрөө. Тиимэһээ һонирхолтой ёһо заншалнууд, дүй дүршэл тухай хэлэхэнь үшөө эртэ. Манай ажахы дотор лекционно 10 точко бии юм. Четверг бүхэндэ малшадай байрануудаар ябажа, тэдэнние комплексноор хангадаг гээшэбди. Мүнөө гол анхаралаа хангалгын шанарые дээшэлүүлгэдэ хандуулнабди. Энэмнай юун гээшэб гэбэл, урдань малшад лекци, хөөрэлдөөнүүдые миил шагнаад гарадаг байгаа һаа, мүнөө тэдэнние алибаа аргаар эдэбхижүүлхые оролдонобди. Миил урда урдаһаа харалсаад хөөрэлдэхэдэ, ехэ туһа болодоггүй. Тиимэһээ ондо ондоо аргануудые һэлгүүлэн, хэрэглэхые манай эдэбхитэд оролдоно. Жэшээнь, агитатор Жанчиков уласхоорондын байдалаар хөөрэлдөө үнгэргэһэнэйнгөө һүүлдэ «Свитязь» түхеэрэлгэ хэрэглэн, «Ядерна дайн юун гээшэб?», «Хиросима — бомбодолгоһоо урид болон һүүлээрнь» гэһэн диафильмнүүдые харуулхадань, мүнөө үеын уласхоорондын байдалай хэр түгшүүрилтэй болоһыень малшаднай бодотоор ойлгоо бэлэй.

Партиин райкомой пропаганда ба агитациин таһагай зууршалгаар «хөөрэһэн бэшэгүүдые» агитацида хэрэглэжэ эхилэнхэйбди. Жэшээнь, түб һууринда һуража байһан үхибүүдэйнь хоолойе миндаһан дээрэ бэшээд, һүүлдэнь малшадай холын байрануудаар ябахадаа, тэдэниис магнитофоноор дамжуулхадамнай, түрэлхидынь һонирходогшье, уярдагшье гээшэ. Тэрэшэлэн миндаһан дээрэ бэшээд, бэе бэедээ амаршалгануудые хүргэжэ байхада, мүн лэ болохотой.

Ниитэ полит-үдэрнүүд манай ажахыда заншалта болоожо байнхай. Урид табигдаһан түсэбэй ёһоор бүхы шатын хүтэлбэрилэгшэд, эдэбхитэдэй ямар коллективүүдтэ ошохонь тодорхойлогдоод байдаг.

Тиихэдээ имагтал өөрынгөө бэшэ, харин ондоошье коллективүүдтэ ошожо, хүн зоноор эдэмнай уулзадаг гээшэ. Урид байһан лекционно точконуудта энэ жэлдэ дунда һургуулине нэмээбди. Юундэб гэхэдэ, мүнөө һургуулида һуража байһан үхибүүд хожомынь манайл ажахын хүдэлмэрилэгшэд болохо ха юм. Тиимэһээ мэргэжэлтэднай һургуулида ошоходоо, мэргэжэлээ зүбөөр шэглэлгэдэнь һурагшадта туһа хүргэхэ аргагай бшуу.

Манай партийна организациин ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үшөөл дайралдаха. Саашадаа тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхын тула шэнэ, үрэ нүлөө ехэтэй аргануудые хэрэглэн, манай ажалшадай ниитын эдэбхи үүсхэлые улам бадарааха талаар үсэд нэтэрүүгээр оролдохо уялгатайбди.

В. ЦЫРЕНОВ, Хэжэнгын районой Чисаанын совхозой политинформаторнуудай бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ:

— Шагнагшадай урда хэдэн газетэ, журнал абажа гараад, юрэ уншадаг политинформаторай хүдэлмэрине һайн гэжэ сэгнэхэ аал та?— Үгы даа. Энэмнай үни хада һонеё бууралһан арга ха юм. Тиимэһээ бидэ политинформаторнуудтаа ондоо эрилтэ табинабди. Тэдэмнай бүхы хоорогөө ажабайдалтай нягтаар холбохо зэргэтэй. Дурадхагдаһан методическа материал доторнь эдэ бүгэдэ тодоор хараалагдадаг. Ажахымнай агроном А. Б. Баргаев «Бригадна подряд — ажалые эмхидхэхэ аша үрэтэй арга» гэжэ темээр хөөрэлдөө хэхэдээ, теориин асуудалнуудые бодото байдалтай зүбөөр холбожо, ехэ һонирхолтой мэдээсэл хэһэн байна.

Политинформаци болон лекцинүүдые үнгэргэлгэ хүтэлбэрилэгшын зүгһөө хинагдаха ёһотой. Жэшээлхэдэ, намда тусхай дэбтэр бии. Тэндээ политинформациин хэзээ, ямар темээр үнгэргэгдэһэн, хэды хүнэй тэрэниинь шагнаһан, тэдэнэй зүгһөө ямар асуудалнуудай табигдаһан тухай тэмдэглэл хэдэгби. Хэрбээ табигдаһан асуудалаар гансал районой хүтэлбэрилэгшэдэй харюусахаар байгаа һаань, бултыень суглуулаад, дээшэнь дамжуулдаг заншалтайбди.

С. ОЧИРОВА, Хэжэнгын районой Эдэрмэгэй клубай директор:

— «Первомайский» совхозой агитбригадые хэдэн жэлдэ хүтэлбэрилжэ байнаб. Агитбригадымнай бүридэлдэ ородог хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд, ажахымнай мэргэжэлтэд ба хүдэлмэришэд — бултадаа эдэбхи үүсхэл ехэтэй, бэлиг шадабаритай бэрхэ хүнүүд юм. Хайшан гэжэ бидэ ажалшадые ханганабибди? Тэндэ ошодог үдэрнай четверг. Тэрэ үдэр үглөөнэй 9 сагта тусхай автобусоор гараад. бүхэли үдэр ябажа, комплексно хангалгаа бэелүүлдэг гээшэбди. Комплексно хангалга ямар бэ гэжэ бүгэдэ мэдэнэт. Тиимэһээ тэрэнние тайлбарилһанай хэрэггүй гээшэ ха.

Совхознай дүрбэн отделенитэй юм. Суббото бүхэндэ концертымнай программа шэнэлэгдэдэг, агитационно — уран һайханай номернууд совхозой партийна комитедтэ харагдажа, баталагдадаг гуримтай. Маанадтай хамта политинформаторнууд ябалсадаг.

М. ШИРАПОВ, Хэжэнгын районой «Баянгол» гэжэ ажахы хоорондын предприятиин агитатор:

— Манай коллективтэ 180 хүдэлмэришэд бии.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые дүүргэлгэдэ ажахымнай 1983 ондо яһала бараг үрэ дүнгүүдые туйлаа. Продукцимнай өөрын үнэ сэн хямдараа. Тиигэжэ ажахын жэлые 16 мянган түхэриг ашаг олзотойгоор дүүргээбди. Энэ хэрэгтэ үзэл сурталай хүдэлмэри ябуулдаг кадрнуудай ажал яһала бии.

Би өөрөө автогаражда агитатораар томилогдонхойб. Эндэмнай 30 хүдэлмэрилэгшэд ажалладаг.

Президиумһээ асуудал: Хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ графигтай гүт?

Харюу: Партбюродо баталагдаһан график бии, тэрээнһээ гадна хэрэгтэй асуудалай гарахада, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэгби.

Тиигэбэшье манай ажалда дутуу дунданууд бии. Зарим хүдэлмэришэднай агитаторай, политинформаторай хөөрэлдөөндэ байхаяа оролдодоггүй. Харуулан ойлгуулгын агитаци һулашаг байна. Техническэ хэрэгсэлнүүд багаар хэрэглэгдэнэ. Үзэл сурталай хүдэлмэришэдэй һуралсал ганса нэгэ үнгэргэгдэнэ. Эдэ бүхы дутуу дундануудые усадхахын тула ажахын партбюро таатай хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

Д. ГАТАУЛИН, Новокижингинскэ уурхайн паркомой секретарь:

— Манай предприятиин партийна организациин бүридэлдэ 16 агитатор, 23 политинформатор, 51 хүн «Знание» бүлгэмэй лекторнууд ородог.

Эдэ кадрнууд хүдэлмэришэдэй дунда горитой ажал ябуулна. Ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һонирхолтойгоор, элдэб онол аргануудые хэрэглэн үнгэргэбэл, хүн зондо туһатай байдаг.

Манай предприятида ниитэ полит-үдэр һайнаар үнгэргэгдэдэг болонхой. Эдэ үдэрнүүдтэ элидхэлнүүдые цехүүдэй, участогуудай хүтэлбэрилэгшэд хэдэг.

Хүн зонине хүмүүжүүлгэдэ, ажалай эмхидхэл болон журам һайжаруулгада харуулан ойлгуулгын агитаци онсо һуури эзэлээ. Социалис мүрысөөнэй ябадалые үдэр бүхэндэ харуулхые оролдонобди. Тэрээнһээ гадна үнэтэй дүй дүршэл дэлгэрүүлнэбди. «Сахилгаан» гү, али ажалай илалтатай дашарамдуулан эльгээһэн амаршалганууд бригадын, участогай мүн гансашье хүнэй зориг бадараадаг байһаниинь мэдээжэ.

Партийна организацинууд үзэл сурталай хүдэлмэрээр баян дүй дүршэлтэй болонхой. Тэдэнэй ажалда элдэб янзын онол арганууд хэрэглэгдэнэ. Саашадаашье бүхы арга боломжонуудаа элсүүлэн, партиин хараалһан ажахын, политическэ зорилгонуудые гүйсэд бэелүүлхэмнай дамжаггүй.

Ц. ЦЫБИКОВ, Хэжэнгын районой Загаһатын совхозой агитколлективые даагша.

— Үзэл сурталай талаар партимнай тон харюусалгатай зорилгонуудые бидэнэй урда табинхай. Тэдэнние дүүргэхын тула нилээд оролдолго хэрэгтэй. Эдэ зорилгонуудые үйлэдбэритэй тон нягта холбоотойгоор бэелүүлхэ хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ манай ажахы муу бэшээр хүдэлжэ гараа. Гол ажалай талаар түсэбүүд гүйсэд дүүргэгдээ.

Манай партийна организациин дэргэдэ 19 лектор, 12 пропагандист, 30 агитатор тоологдоно. Соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй оролдолгые эндэ онсо тэмдэглэмээр.

Үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ шэнэ онол аргануудые хэрэглэхые оролдонобди. Жэшээнь, һү һаалиин фермэнүүдээр ябахын урда тээ һаалишадай уялгануудтай танилсажа, хэн хэнтэй мүрысэнэб гэжэ мэдэжэ абадагбди. Һүүлээрнь фермэдэ ерэхэдээ, агитбригадын гэшүүд тэдээнтэй мүрысэдэг коллективэй ажал хэрэгүүд тухай хөөрөөд, хоорондоо мүрысэдэг һаалишадай хандалтануудые урид миндаһан дээрэ бэшэжэ, дуугаргадаг байна.

Хүлхисөөн гэжэ малшадай холын буусада хорёод аил һуудаг юм. Ажалай, дайнай ветеранууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл тэндэ бии. Тэдээнтэй уулзажа хөөрэлдөөд, радио-дамжуулга бэлдэнэбди. Һүүлдэнь тогтоогдоһон сагтаа энэ найруулгамнай совхозой радиогоор дамжуулагдажа, зонине ехэтэ һонирхуулдаг.

Ажалай түрүүшүүлые харуулһан үнгэтэ слайднууд угаа туһатайшье, һонирхолтойшье. Жэшээнь, һүнэй комплексын түрүү һаалишан, партгрупорг Ц. Николаева, нэгэдэхи кварталда илаһан һаалишан Д. Жигмитова, зуутан хонишод — Шамсутдиновай бүлэ, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, мэдээжэ хонишон Ц-Х. Дамшаева, хонин ажалай ветеран Н-Д. Дондоков, ажалай ба дайнай ветеран Б. Жамсаранов, ажалай ба дайнай ветеран, 11 үхибүүдэй эсэгэ А. Цыбжитов гэгшэдые слайд дээрэ буулгаад, ниитэ-политическэ хүдэлмэридөө ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэнэбди.

(Үгынгөө түгэсхэлдэ Ц. Ж. Цыбиков үнгэтэ слайднуудаа летучкада хабаадагшадта богонихон тайлбаритайгаар харуулжа, тэдэнние һонирхуулба. Иимэрхүү онол арганууд тон туһатай гэжэ бүхы харагшад баталаа).

Эдэ хуудаһануудай материалнуудые манай газетын корреспондентнүүд Б. Цырендылыков, В. Токтохоева, Н. Бадмаринчинов гэгшэд бэлдэбэ.

ЛЕНИНЭЙ ҺУРГААЛААР АЖАҺУУХА, АЖАЛЛАХА, ТЭМСЭХЭ

Нухэр К. У. ЧЕРНЕНКЫН хэлэһэн үгэ

Олониитын ябуулгануудһаа, жагсаалнуудһаа огто арсаха гэжэ энэ хэлэгдэнэ бэшэ. Эндэ хэм хэмжээе мэдэхэ, тэрэниие үнгэргэхэдөө, союзай хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие **удха түгэлдэр болгонобди** гэжэ һанаха ёһотой.

Ёһын тэдысэ, албан хойрог ябадал ямаршье хэрэгтэ тэсэшэгүй гээшэ. ВЛКСМ-эй ажал ябуулгада, пионерэй эмхиие хүтэлбэрилгэдэ иимэ ябадал огто тэсэшэгүй юм. Бүхы юумые тогтоогдоһон гуримаар дүүргэхэ, өөһэдынгөө эрхэ байдалда тааруу бэшэшье һаань, дээрэһээ үгтэһэн заабаринуудай ёһоор комсомолой организацинуудай хүдэлмэриие ябуулха эрмэлзэл хадаа демократическа, бэеэ даанхай эмхи болохо комсомолой үндэһэ һуурида таарахагүй байна.

ВЛКСМ-эй гэшүүдэй дунда, мүн баһа үхибүүдэй коммунис эмхидэ үдэр бүриин, тодорхой эмхидхэлэй болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие һайжаруулха талаар комсомолой комитедүүд бүри эрид алхам хэхэ ёһотой. Олониитэ залуушуултай комсомолой хүдэлмэрилэгшэдтэй харилсаа холбоое бэхижүүлхэ, бүхы эхин эмхинүүдтэ сог залитай зохёохы оршон байдал байгуулгада тэ-

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

дэнэй ажал ябуулгые хабаадуулха шухала. Ургажа ябаа залуу үетэниие хүмүүжүүлгэдэ, залуу хүн бүхэндэ суртал түгэс үзэл бодол, арюун зүб ябадалай-политическэ соёл болбосорол бүридхэхэ, буржуазна нүлөөдэ орохогүйгөөр, эд зөөриин хойноһоо шунахайрха ябадалтай эбсэшэгүйгөөр хүмүүжүүлгэдэ, партиин табиһан зорилгонуудые шиидхэлгэдэ комсомолой үүргын дээшэлэлгэ имагтал эдэ бүгэдэһөө ехээр дулдыдадаг байна.

Эдэ бүхы зорилгонуудые дүүргэхын тула **партийна эмхинүүдэй зүгһөө комсомолые хүтэлбэрилгые һайжаруулха,** эндэ бии байгаа дутуу дундануудые усадхаха хэрэгтэй гэжэ бидэ ойлгонобди. Нэгэ заримдаа комсомолой организацинуудые үлүүсэ ехээр харгалзадаа абаха баримтануудтай ушардагбди. Залуушуул алдуу эндүү хэхэдээ магадгүй гэжэ һанаагаа зобоһон дээрэһээ иимэ ябадал гаргагдана. Иимэ хараа бодолтой эбсэжэ болохогүй. Үгы гэбэл, залуушуулые огто бөөмэйлхэ зэргэтэй болохобди. Марксын ёгтолон ажаглаһанай ёһоор, «хүн ябажа һурахадаа, унажа һурадаг, харин унахадаал, ябажа һурадаг шуу». Комсомолдо ехээр этигэхэ, тиихэдээ шанга эрилтэ табиха ёһотой. Комсомолой ажал хэрэгүүдтэ халиргайгаар хандажа баһал болохогүй.

Парткомууд дээрэ шагнагдаһан асуудалнуудай тоогоор лэ партийна эмхинүүдэй зүгһөө комсомолые хүтэлбэрилгын хэмжээн тухай тобшолхо гэнэгүйбди гэжэ ажаглаха байнаб. Залуушуулай дунда болодог социальна, үзэл сурталай үйлэ хэрэгүүдые гүнзэгыгөөр ойлгохо үе-үе болоод тэдэниие шэнжэлхэ, хүдэлмэриин гол шэглэлнүүдые, нүлөө ехэтэй түхэл маягуудые шэлэхэдэнь комсомолой организацинуудта туһалха шухала.

Эдэ бүгэдые аяыень оложо хэхэ хэрэгтэй. Этигүүлгэ, нүхэр ёһоной анхарал, бодото туһаламжа хадаа партийна эмхинүүдэй зүгһөө залуушуулай эмхинүүдые хүтэлбэрилгын онол аргада табигдадаг эрилтэ болоно. Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, эндэ хаана нэгэ тээхидэ орходоо «политическэ хараа бодолһоо гадна, педагогическа хараа бодол бүри ехээр хараада абтаха ёһотой».

Партийна хүтэлбэрилэгшэдэй залуушуултай дүтөөр харилсадаг байһанһаа олон юумэн дулдыдана. Залуушуулай хүлэлдэг, һуралаг, амарлаг газараар ходо ябадаг, шухала болоһон асуудалнуудаар нюуса далдагүйгөөр тэдэнэртэй хөөрэлдэдэг гуримтай болохо байна.

Тиин энэмнай гансал политическэ хараа бодолоор бэшэ, харин сэдьхэл бодолой ойлгомжоор баһал шухала гээшэ. Иигэжэ уулзажа, хөөрэлдэдэг байхадаа, залуушуулнай эршэ хүсөөр өөһэдөөшье бадардаг, ходо ушардаг баримтануудые шэнээр ойлгоходол болодог, мүнөөнэй залуушуулай өөрсэ илгаае, онсо шэнжэнүүдые бүри һайнаар ойлгоходол болодог. Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, залуушуулнай «эсэгэнэрэтэе орходоо **ондоо замаар, ондоо аргаар, ондоо оршон байдалда** социализм тээшэ дүтэлхэ баатай болоно бшуу».

Залуушуулда һаймһарха, билдагуушалха хэрэгтэй гэжэ эндэ хэлэгдэнэ бэшэ. Бидэ суртал бодолой залан шууд хараа бодол хододоо шууд сэхээр бэелүүлхэ зэргэтэйбди. Энэ манай хэлбэришэгүй этигэлые залуушуулда дамжуулха хэрэгтэй.

Комсомолые хүтэлбэрилхэ гээшэ комсомолой организацинуудай хэжэ бирахагүй залуушуулай асуудалнуудые шиидхэхэдэнь туһалха гэһэн удхатай. Нэн түрүүн социальна асуудалнуудта би анхаралаа хандуулнаб. Һайнаар бодожо үзэгдэһэн социальноэкономическа политикада түшэглэдэг байхадал, залуушуулые хүмүүжүүлхэ, мүн бүхы үзэл сурталай хүдэлмэридэ ёһотой амжалта түйлагдадаг гээшэ. Харин залуушуулда социальна гуримай шиидхэгдээгүй асуудалнууд үшөөл олон. Һуралсалай ба һургалгын асуудалнуудые түрүүшын ээлжээндэ табиха байнаб.

Һургуулиин хэрэгые хубилган шэнэлхэ талаар партиин хараалһан ба бэелүүлэгдэжэ эхилһэн ехэ алхамууд тухай таанадта мэдээжэ. Залуу хүн бүхэнэй бэеэ даагаад хүдэлхөөр бэлдэхэдэнь, гоёор хэлэхэдэ, олон жэлнүүдтэ ехэ процент үгэхэ, капитал байгуулхадань туһалхын тула иимэ алхамууд бэелүүлэгдэнэ.

Залуу хүн бүхэнэй һургуули гү, али дээдэ һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр эрдэм мэдэсээ нэмээхэ, үргэдхэхэ аргатай байхын тула бүхы эрхэ байдал байгуулха тухай хаа хаанагүй анхарал оролдолго гаргаха ёһотой. Мүнөөнэй үйлэдбэриин хүгжэлтэ, мүн хүниие дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлгын зорилгонууд иимэ эрилтэ табина.

Хүдэлмэреэр ба тэрэнэй эрхэ байдалаар сэдьхэлээ ханадаггүй байлга залуу кадрнуудай хүдэлмэридэ орожо гаралгын гол шалтагаанууд болоно гэжэ социологууд батална. Энэньшье иимэ. Үйлэдбэриие шэнэдхэн хубилгаха талаар партиин хараа бодол энэ асуудалые бүри эршэмтэйгээр шиидхэхэ арга олгохо юм.

Нэгэ мүһэн энэ асуудал шиидхэгдэхэгүй гэжэ ойлгосотой. Гэбэшье комсомолой энэ хэрэгтэ бүри эдэбхитэйгээр хабаададаг болоо һаань, ажалай эрхэ байдалые хубилгаха, һонирхолтой болгохо хэрэг бүри түргэдэхэ юм. Эндэ манай залуушуулай эрдэм мэдэсээ, зохёохы эдэбхи үүсхэлээ элсүүлхэ арга боломжо ехэ. Зарим тээ амгалан байдалда дуратайшуултай тэмсэхэшье хэрэг гараха байна. Ленинэй онсолон хэлэһэнэй ёһоор, «Совет засагай захиралта үгэхэ гү, али партиин тодорхой уряа гаргаха гээшэ үшөөл хангалтагүй». «Залуу үетэн өөһэдөө энэ хэрэгтэ оролсохо ёһотой».

Залуу гэр бүлэнэрые болбосон түхэлтэй гэр байраар хангалга хадаа шиидхэгдээгүй ехэ асуудал болоно. Гэр барилгын хэмжээгээр манай оронтой гэнсэхэ гүрэн дэлхэй дээрэ үгы гээд таанад мэдэнэт. Гэбэшье гэр байрын асуудал үшөөл шиидхэгдээгүй байһан зандаа. Тэрэниие дүүргэхын тула нэмэлтэ нөөсэнүүдые бэдэрхэ хэрэгтэй. Кооперативна гуримаар гэр байра абахын тула залуу гэр бүлэнэртэ удаан болзорой урьһаламжа үгэхэ арга боломжонууд тухай бодожо үзэлтэй гээшэ гү? Харин комсомол залуушуулай кооперативуудай барилгые шефтээ абаха һэн.

Мүнөөдэр хэлэхэ гэһэн һүүлшымнай бодол иимэ. Мүнөө комсомолой зэргэнүүдтэ нэгэ хахад миллионһоо дээшэ коммунистнууд тоологдоно. Имагтал тэдэнээр дамжуулан комсомолдо нүлөөлхэдэ дээрэ. Засагай хүсөөр бэшэ ааб даа, харин «нэрэ хүндын, эршэ шадалай, ехэ дүй дүршэлэй, олон янзын бэлиг талаанай хүсөөр нүлөөлхэ». Комсомолдо коммунистын хүдэлмэри хадаа харюусалгатай партийна хүдэлмэри болоно. Тэрэниие нэрэ хүндэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэй.

Юрэл комсомолой кадрнуудай асуудал ехэ шухала асуудал гэжэ хэлэжэ болохо. Суртал түгэс ба арюун сэбэр ябадал, эмхидхэлэй бэлиг ба залуушуулай тусхай эрилтэнүүдые ойлгожо абаха шада-

бари, мэргэжэл
ба залуушуулай со
эдэ бүгэдэ айхабт
шанартай юм. Тиим
сомолой кадрнууд
мүн тэрэшэлэн
хын, партийна
дэбжүүлхэ асууда
тийна комитедууд
ралда саг үргэ
ёһотой. Комсомол
рилгын һайн һур
һан хүнүүд иимэ
далые ажал хү
харюулха гэжэ
бүгэдэ барандаа
сомолдо хабаатай
Нүхэдүүд, гүрэнэ
шагнал — Улаан
Совет Армиин бо
Сэрэгэй Флодой
организацида ба
КПСС-эй ЦК-гай
гой болон СССР-
Соведэй Президиу
тэ даабарие дү
зүбшөөгыт.

(«Булта бодоход
удаан үргэлжэлһэ
шалга доро нүхэр
ненко Совет Арм
-Сэрэгэй Фло
молой организац
ден зүүлгэнэ. «Со
за Коммунис па
дар соло!», «Со
Хүсэнүүдтэ — ал
«Ленинскэ комсом
дар соло!» гэһэн
соогуур зэдэлнэ).

АРМИИН КОМСОМОЛОЙ ЗҮБЛӨӨН

Мүнөө үеын уласхоорондын байдалай орёо тэгшүүрилтэй байһые, империализмын али бүхы харата ябуулгануудые зайсуулан сарахын тула хододоо бэлэн байха талаар Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ партиин Центральна Комитедэй, Совет правительствын табидаг эрилтэнүүдтэ ямаршье ушар байдалай бидэниие тээлмэрдүүлхэгүйн тула сэрэгшэ бүхэнэй, комсомолецой нэн түрүүн мүнөө үеын уласхоорондын байдалай орёо түгшүүрилтэй байһые гүнзэгыгөөр ойлгохыень түйлаха шухала.

Бүхы сэрэгшэд Эхэ оронойнгоо хуби заяанай түлөө гүнзэгы мэдэрэлтэй байха, хододоо бэлэн, саг үргэлжэ һэримжэтэй хёрхо байха зэргэтэй.

Комсомолой хүдэлмэри гансал частяар, корабляар хизаарлагдаха ёһогүй. Фабрика, заводуудай, колхоз, совхозуудай комсомолшуудтай, ДОСААФ-ай эмхинүүдтэй сэрэгэй-шефскэ холбоогоо бэ-

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

хижүүлхэ шухала. Ниитэ арадай хэрэгтэ — һургуулиие хубилган шэнэлэлгые, техническэ мэргэжэлэй һуралсалые хубилган шэнэлэлгые бэелүүлгэдэ армиин комсомол хубитаяа оруулжа, залуушуулые сэрэгэй-патриотическа талаарнь хүмүүжүүлгые һайжаруулхадань, һургуулинуудта, ПТУ-нуудта туһалжа шадаха, туһалхаашье ёһотой.

Сэрэгэй журамые бэхижүүлхэ талаар комсомолой организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонуудта, сэрэгшэдэй ажабайдал, тэдэнэй сүлөө сагаа соготой хүхюунээр эмхидхэлгэ тухай саг үргэлжын анхарал оролдолго хандуулгада, мүн комсомолой хүдэлмэрилэгшэдэй кадрнуудтай ябуулагдадаг хүдэлмэриие һайжаруулха шухала байлгада, тэдэниие шэлэжэ ололгодо, хүмүүжүүлгэдэ Д. Ф. Устинов саашадаа тогтожо хэлэбэ.

Түүхынгээ шухала үйлэ хэрэгые — тэрээндэ Владимир Ильич Ленинэй нэрын олгогдоһоор 60 жэлэй ойе Ленинскэ комсомол июлиин 12-то тэмдэглэхэ юм гэжэ СССР-эй оборонын министр үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ. Эдэ бүхы 60 жэлэй хугасаа соо комсомолшууд вождиин захяа заабаринуудые нангинаар сахиһан байна. Комсомолшууд социалис Эсэгэ ороноо үнэн сэхээр байгуулагша, хамгаалагша хододоо байгаа, мүнөөшье байһаар. Ленинскэ комсомолой дайшалхы отрядай Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой орденто комсомолой организациин тэрэнэй урда табигдаһан зорилгонуудые саашадаашье амжалтатайгаар бэелүүлхэ, Эхэ оронойнгоо өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлгын, Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй дайшалхы бэлэн байлгые дээшэлүүлгын һайн һайхан хэрэгтэ сэрэгшэд-комсомолшуудай саашадаашье бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байһаниинь арсашагүй.

Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой Главна Политическэ управлениин начальник армиин генерал **А. А. Епишев** арми ба флодой залуушуулые үзэл сурталай-политическэ, сэрэгэй ба сэдьхэл бодолой талаарнь хүмүүжүүлхэ тушаа комсомолой организацинуудай хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха тухай элидхэл хэбэ.

Залуушуулай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэриин, тэдэниие хүмүүжүүлгын асуудалнуудта манай партиин ямар һуларшагүй ехэ анхаралаа хандуулдаг байһаниинь мэдээжэ гэжэ тэрэ хэлээ. Залуу үетэниие үзэл сурталай-политическэ, ажалай, сэдьхэл бодолой талаарнь хүмүүжүүлгэ хадаа энэ хүдэлмэриин үндэһэн шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно.

Манай ленинскэ партиин баатаршалгата түүхые, тэрэнэй дотоодын болон гадаадын политикые, олон янзын зохёон /байгуулхы ажал ябуулгые, социалис Эхэ ороноо хамгаалха хүсые бэхижүүлхэ тухай эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолгые саашадаашье эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, коммунистнуудай партида, тэрэнэй баатар габьяата ёһо заншалнуудта хүбүүн ёһоной дурлалые залуушуулда хүмүүжүүлхэ, тэрэниие нягтаар тойруулан комсомолшуудые жагсааха шухала гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ. Пролетарска социалис интернационализмын, Коммунис партиин ленинскэ национальна политикын гол ёһонуудые залуушуулда ойлгуулха хүдэлмэридэ комсомол ехэ хүсэлэл оролдолгонуудые гаргаха зэргэтэй. Варшавска Договорой гэшүүн-гүрэнүүдэй арминуудай сэрэгшэдтэй дайшалхы хани харилсаатайгаар сэрэгшэдые хүмүүжүүлгые саашадань нарижуулан һайжаруулха тухай анхарал оролдолго хүдэлмэриин таһаршагүй хубинь байһаар зандаа.

Зүблөөн дээрэ табигдаһан асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ ВЛКСМ-эй организацинуудай ажал ябуулгые саашадань нарижуулан һайжаруулха дурадхалнуудые хамтаараа зохёон абаха арга олгохо юм гээд найдажа байһанаа армиин генерал А. А. Епишев үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлбэ. Сэрэгэй Соведүүдэй, командирнуудай ба политорганууудай, партийна организацинуудай хүтэлбэри доро мүнөөдэр Эхэ оронойнгоо үндэр дээдын шагналда хүртэһэн арми ба флодой комсомол баатаршалгата түүхэ бэшэгтээ шэнэ толотомо хуудаһануудые бэшэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Нүхэр К. У. Черненкын мүнөөдэр хэлэһэн үгэ армиин комсомолдо, ВЛКСМ-эй бүхы отрядуудта программна удха шанартай байха юм гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **В. М. Мишин** үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ. СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй комсомолой организацинууд Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые, өөрыгөө хамгаалха арга шадабариие бэхижүүлгэдэ, эб найрамдалай хэрэгые батадхалгада эдэбхитэй хубитаяа оруулна. Отличнигуудай, дүршэл шадабаритай мэргэжэлтэдэй, сэрэгэй хэрэгэй мастернуудай зэргэнүүд жэлһээ жэлдэ нэмэжэ байна. Комсомолой хүдэлмэрилэгшэд, эдэбхитэд сэрэгшэдые һургалгада, хүмүүжүүлгэдэ, дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлдээ үндэр үрэ дүнгүүдые түйлахын түлөө нүлөө ехэтэй социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ командирнуудай, политическэ хүдэлмэрилэгшэдэй, партийна организацинуудай найдамтай туһалагшад болонхой.

Далайн-Сэрэгэй Флодые, Агаарай-Сэрэгэй Хүсэнүүдые, хилын харуулай сэрэгүүдые ВЛКСМ-эй заншалай ёһоор шефтээ абалга амжалтатайгаар хүгжөөгдэжэ байна. Сэрэгэй корабльнуудта, сэрэгэй частьнуудта, хилын харуулай заставануудта алба хэхыень комсомол эрхим түрүү хүмүүжэмэлнүүдээ эльгээнэ. Хүбүүд, басагадые баатаршалгын-патриотическа хүмүүжүүлгын гурим нарижуулан һайжаруулагдана. ДОСААФ болон бусад эмхинүүдтэй хамта комсомол Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ мэргэжэлтэдые бэлдэлгэдэ, офицерэй корпусуудые нэмээлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадана.

Нүхэр К. У. Че
лэһэн үгэ зүрх
мнай бүхөөр хадуу
үгэ хэлэгшэд
СССР-эй Зэбсэгтэ
комсомолшууд,
арадтал адли, пар
дын болон гадаа
тикые нэгэн һанаат
шаадаг, хэлбэ
дэмжэдэг, аха үетэ
дарта дайшалхы
нуудые нангинаар
арьбадхадаг юм
нэр тэмдэглэз. Ча
лон корабльнууд
хы бэлэн байлгы
дээшэлүүлхэ талаа
дэй эршэ хүсые,
хэлые элсүүлхэ, Э
нойнгоо нангин
найдамтайгаар за
шэ патриотическ
мнай болоно гэж
флодой комсомо
лоно.

Комсомолой с
дай секретари
миин зүблөөн
гэлжэлүүлһээр.

СПОРТ

СОЁЛШОДОЙ СПАРТАКИАДА

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой командануудай дунда үнгэргэгдэһэн үбэлэй спартакиадын дүнгүүд һаяхан согсологдобо. 29 команда хабаадажа, хаба шадалаа туршаһан, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлһэн байгаа.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр Улаан-Үдын П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищиин эбтэй зетэй команда илалта түйлажа, үбэлэй спартакиадын чемпионууд болобо. ВЛКСМ-эй обкомой түлөөлэгшэд—хоёрдохи, соёл гэгээрэлэй училищиин спортсменүүд гурбадахи һууринуудые эзэлһэн байна. Илагшадта соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой кубогууд, Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаба.

Хүгжэмэй училищиин командануудсанын урилдаанда, шатарай мүрысөөндэ илалта түйлаһан, мэргэн буудалгаар гурбадахи һуури эзэлһэн байха юм. КПСС-эй Октябрьска райкомой түлөөлэгшэд хёрхо мэргэн байжа эрхимлээ. Тиихэдээ тэдэнэр ДОСААФ-ай мэргэшүүлые ахижа гараһаниинь магтаалтай.

«Труд» бүлгэмэй, республиканска типографиин, соёлой институдай командануудшангай һууринуудта гараба.

Хубиин тоосоогоор В. Хартиков, В. Кузнецов (хоюулаа хүгжэмэй училищиһаа), Н. Конев (соёлой институт), О. Шелудякова, Н. Монина (хоюулаа хүгжэмэй училищиһаа), Н. Борисова («Труд» бүлгэм), гэгшэд санын урилдаанда шалгараа.

Спортын мастерта кандидат А. Алексеев (ВЛКСМ-эй обком), Ю. Сысоев (хүгжэмэй училищи). Л. Бартунаев (ВЛКСМ-эй обком), Л. Орлов (соёлой институт), Д. Жамсоева («Буряад үнэн») шатарай мүрысөөндэ түрүү һууринуудые эзэлһэн байха юм.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ОЛООРОО ХАБААДАБА

Һурагшадай дунда хүнгэн атлетикээр Улаан-Үдэ хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Буряадай АССР-эй 25 жэлэй нэрэмжэтэ стадион дээрэ хоёр үдэрэй туршада боложо дүүрэбэ. Урилдаанай, харайлгын зүйлнүүдээр үндэр үрэ дүнгүүдэй түйлагдаашье һаа, шэдэлгын зүйлдэ эдиршүүлэй II разрядай нормативые арай-шамай дүүргэжэ байһаниинь халагламаар байгаа һэн.

Командна тоосоогоор физкультурын багша Н. В. Никифоровагай һурган хүмүүжүүлһэн 65-дахи һургуулиин хүбүүд, басагад илаба. Шангай удаадахи һууринуудые 14-дэхи, 42-дохи һургуулиинхид эзэлээ.

100 болон 200 метрэй зайда хурдалһан 42-дохи һургуулиин һурагша Андрей Татуйко (10,6 сек., 22,9 сек). спортын мастерта кандидадай норматив анха түрүүшынхеэ дүүргэбэ. Басагадай дунда эдэл зайда Ирина Калинина (14-дэхи һургуули, 12,4 сек., 26,7 сек.) түрүүлээ. Үндэрые харайлгын сектортэ 31-дэхи һургуулиин 9-дэхи классай һурагшад Олег Охота, Евгений Сафонов гэгшэд хоюулаа 195 сантиметрые дабаа. Туршалгануудайнгаа тоогоор Сафоновынь илаба. Утые харайлгаар мүн лэ тэдэ хоёр эрхимлэбэ. Басагадай дунда 32-дохи һургуулиһаа Елена Яковлева, 31-дэхи һургуулиһаа Лариса Антонова гэгшэд үндэрые харайлгаар шалгарһан байна.

400 метрэй урилдаанда Лариса Зубкова (65-дахи һургуули), Олег Утенков (18-дахи һургуули), 1500 метрэй зайда Андрей Федоров (32-дохи һургуули), Оксана Ян-Фу-Цай (49-дэхи һургуули) гэгшэд нэгэдэхи һууринуудые эзэлээ. 4×100 метрэй эстафетэ дамжуулгын урилдаанда 49-дэхи һургуулиин басагад, 65-дахи һургуулиин хүбүүд түрүүлэн ерэһэн байна.

Найман жэлэй һургуулиинхидай дунда болоһон мүрысөөндэ Железнодорожно районой 39-дэхи һургуулиин команда нэгэдэхи һуури эзэлээ.

А. ЧЕБУНИН,
республиканска категориин судья.

ТАСС АПН ХИЛЫН СААНАҺАА

Сальвадорой шуһата захиргаан эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө зэбсэгтэ тэмсэл хэжэ байһан арад зондоо тон харша политика ябуулна.

Энээхэн хүбүүн түрэхэһөө хойшо амгалан байдал гээшые мэдэхэгүй.

КПФ-гэй СЪЕЗД ДҮҮРЭБЭ

ХЕЛЬСИНКИ. «Эб найрамдал, ажал, демократи, социализм» гэһэн уряа доро Финляндиин хүдэлмэришэдэй эмхинүүдэй «Культтууритало» гэжэ байшан соо болоһон Финляндиин Компартиин XX съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ финляндиин Компартиин урда тохёолдоһон бэрхэшээл түбэгүүд съезд дээрэ элеэр харагдаһан байна. Энэ ушар съездын зарим документнүүд соо, мүн партиин хүтэлбэрилхы органуудые һунгалтын үедэ элеэр харагдаба.

СЕПГ-гэй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОГОЙ ТООСООН

БЕРЛИН. СССР болон социалис хани нэгэдэлтэ бусад гүрэнүүдтэй аха дүү ёһоной холбоон хадаа Германиин Демократическа Республикые саашадань амжалтатайгаар хүгжөөлгын эшэ үндэһэн болоно. СЕПГ-гэй ба КПСС-эй, ГДР-эй ба СССР-эй дайшалхы харилсаа холбоон хадаа немец социалис гүрэнэй амжалта түйлалтануудай хэлбэришэгүй эшэ үндэһэн болоно гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай эндэ болоһон пленум дээрэ СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой тоосоон зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь К. Хагер тоосоо хэбэ.

Эб найрамдал хангалгын, уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлгын асуудалнуудаар Советскэ Союзай хараа бодолые СЕПГ болон ГДР-эй арад гүйсэд дүүрэнээр һайшаан дэмжэнэ гэжэ документ дотор тэмдэглэгдэнэ. Социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй олон тоото бүтэмжэтэй һайн дурадхалнууд, тэрэ тоодо ядерна буу зэбсэгтэй гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаае гуримшуулха, химическэ буу зэбсэгүүдые усадхаха, Европын дайдада буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргаха [...] суулха, буу зэ[...] хороохо, тэдэн[...] ряаха талаар шэ[...] социалис хани нэ[...] рэнүүдэй олон то[...] жэтэй һайн дура[...] бүгэдэ ниитын эб [...] лые хангалгада һү[...] шанартай байна. [...] циалис оронууд[...] ГДР бага хэмжээн[...] сэгүүдэй тэнсүүри[...] хын түлөө, ядерна[...] сад буу зэбсэгүүд[...] хын, эсэстээ усадха[...] хын түлөө тэмсэжэ[...]

ЛИВАНАЙ АЖАЛШАДТАЙ ҺАНАЛАА НЭГЭДЭЛГЭ

ПРАГА. Израилиин ба бусад империалис гүрэнүүдэй ээрхэг түримхэй, булимтархы политика Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые улам орёо түгшүүрилтэй болгожо байна гэжэ ВФП-гэй генеральна секретарь И. Закария болон Ливанай хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай профсоюзуудай национальна федерациин түрүүлэгшэ Ильяс Аль-Хабр эндэ болоһон хөөрэлдөөнүүдэй үедэ мэдүүлбэ.

Ливанай газар дайдые булимтаран эзэмдэлгые, мүн Урда Ливанай хүн зониие Израилиин сэрэгэйхидэй хашажа, харшалжа байһые, тэрэ тоодо шорон түрмэнүүдтэ, зугадагшадай лагерьнуудта хэһээлтэнүүдые, хүнэй эрхэнүүдые хазагайруулгануудые эрид буруушаажа байһанаа хоёр тала мэдүүлбэ гээд толилогдоһон мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Булимтаран эзэмдэгдэһэн Ливанай бүхы газар дайда дээрэһээ Израилиин сэрэгүүдые дары гаргаха гэһэн эрилтэ профсоюзай хүтэлбэрилэгшэд табиба.

Израилиин булимтаралгаһаа сүлөөрхын түлөө Ливанай ажалшадай тэмсэлтэй һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын ябуулгаяа үргэдхэхэ уряатайгаар ВФП болон Ливанай хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай профсоюзуудай национальна федераци хандаба. Империалис харата ябуулгануудта эсэргүүсэжэ, Тель-Авивтай сепаратна үгэсөө хэхэ талаар Кэмп-Дэвидэй хараа шугамда эсэргүүсэн эдэбхитэйгээр тэмс[...] риин арадай тэмс[...] нал нэгэтэй байһа[...] нэр мэдүүлээ. Ис[...] хардалга гүрдэлгы[...] та харшалалтын т[...] хоёр тала буруушаа[...] тын Зүүн зүгтэхи [...] бүгэдэ ниитын эб на[...] да аюул тохёолдуу[...] тэмдэглэбэ. США б[...] руунай бусад оронууд[...] зэбсэгүүдые урдан[...] тээлгэдэ эсэргүү[...] жагсаалаа бэхижүү[...] дэнэр дэлхэйн проф[...] дай бүхы эмхинүүд[...] ба.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Ленинэй һургаалаар ажаһууха, ажаллаха, тэмсэхэ» — нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэ. Армиин комсомолой зүблөөн.

Хоёрдохи хуудаһанда. Экономическа хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулха» — А. Ошоровой статья. «Болбосорол өөдэ дүүлижэ...» — А. Бадиевай статья (майн 25-най «Правда» газетэһээ абтаһан материал). «Түмэрэй зүйлнүүдһээ бүридэһэн обоо» — Б. Цыремаевай статья. С. Балдуевай фотомэдээсэл.

Гурбадахи хуудаһанда. «Харанхы байлал сухаряа һэн» — З. Даниловагай статья. Уласхоорондын мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Үндэр дабаан дээгүүр» — Р. Гаязовай статья. Шэнэ һонинууд. Спорт. «Правда Бурятии» газетын тайлбари.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Буратиногой выставкэ». 10.25 — Концерт. 10.50 — Аяншалагшадай клуб. 11.50 — Шэнэ һонин. (11.55 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 16.20 — Башкирай уран һайханай коллективүүдэй концерт. 16.55 — «Поэзи». А. С. Пушкин. 17.45 — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 18.15 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнһэ дээшэ нананай» гэһэн дамжуулга.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Саян» — хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаһан дамжуулга.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 20.10 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.25 — «Живые и мертвые» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 22.00—«Время». 22.35 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 23.50 — Долоон хоногой спорт. 00.20 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 —Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — Баримтата фильм. 10.00 — «Вылет задерживается» — уран һайханай фильм. 11.15 — Баримтата фильм. 11.35 — «Будильник». 12.05 — «Гэр бүлэ ба һургуули». 12.35 — Немец хэлэн. 13.05 — Искатели затонувшего города» — үхибүүдтэ фильм. 14.15 — «Хүн. Газар дэлхэй. Юртэмсэ». 15.00 — Спортивна дамжуулга. 15.30 — Шэнэ һонин.

Москва. 19.00 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 19.30—Концерт.

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Воркута» гэһэн киноочерк.

Москва. 20.00 — [...] фильм. 20.10 — [...] шэнжэлэл.

Улаан-Үдэ. 20.25 — [...] а[...]ктаторнууд болон [...] форматорнууд». 20.[...] носхолнууд.

Москва. 21.00 — [...] нойрсогты, багашуу[...] Арадай аялга дуун[...] — «Эб найрамдал б[...] шуул». 22.00 — «Врем[...] «Звуки города» — [...] ритэй уран һайханай [...] (2-дохи, 3-дахи сери[...]

Редактор
Р. Б. ГАР[...]

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам редактора — 2-68-08, зам редактора — 2-62-62, отв секретарь — 2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной ... 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, 2-57-65, информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Н-04571. Заказ № 124. Индекс 04849.